

به نام خدا

گروه آموزشی

تقدیم می کند

موضوعات وبلاگ

دانلود انواع نمونه سوالات امتحانی از مقطع راهنمایی تا سال چهارم دبیرستان برای تمامی رشته های تحصیلی ، جزوات آموزشی ، آزمون های سراسری و آزاد داخل و خارج از کشور تمامی رشته ها ، آزمون های آزمایشی سنجش، گزینه ۲، قلمچی و... ، المپیاد های کشوری ، نقد و بررسی آزمون های سراسری و آزمایشی سنجش و سایر موارد آموزشی دیگر.

گروه علمی = آموزشی الم

۱- اگر جسمی با سرعت اولیه V_0 در شرایط خلأ از بالای برجی رو به پایین پرتاب شود و d_1 مسافت طی شده در ثانیه اول سقوط و d_2 مسافت طی شده در ثانیه دوم سقوط باشد مقدار $d_2 - d_1$ کدام است؟

(۱) g (۲) $\frac{3}{2}g + V_0$ (۳) $2g$ (۴) $g + V_0$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در حرکت با شتاب ثابت مسافت طی شده در t ثانیه اول حرکت از رابطه $x = \frac{1}{2}at^2 + V_0 t$ محاسبه می‌شود. در این حرکت شتاب g است.

مسافت طی شده در یک ثانیه اول حرکت: $x_1 = \frac{1}{2}g \times 1 + V_0 \times 1 = \frac{1}{2}g + V_0 = d_1$

مسافت طی شده در دو ثانیه اول حرکت: $x_2 = \frac{1}{2}g \times 4 + V_0 \times 2 = 2g + 2V_0$

می‌دانیم مسافت پیموده شده در ثانیه دوم حرکت (d_2) برابر است با: $x_2 - x_1$ در نتیجه:

$$\left. \begin{aligned} d_1 = x_1 &= \frac{1}{2}g + V_0 \\ d_2 = x_2 - x_1 &= \frac{3}{2}g + V_0 \end{aligned} \right\} \Rightarrow d_2 - d_1 = g$$

راه حل دوم: در یک حرکت با شتاب ثابت مسافت پیموده شده در ثانیه‌های متوالی از یک تصاعد عددی با قدرنسبت شتاب (در این جا g) پیروی می‌کند. پس اختلاف مسافت پیموده شده در هر ثانیه‌ی متوالی g است.

۲- گلوله کوچکی را به طور قائم به سمت بالا پرتاب می‌کنیم / اگر در زمانهای t_1 و t_2 پس از شروع حرکت از ارتفاع h نسبت به لبه پرتاب عبور کند ، مقدار h کدام است؟

(۱) $\frac{1}{2}gt_1 t_2$ (۲) $\frac{1}{2}g((t_2)^2 - (t_1)^2)$

(۳) $\frac{1}{2}g(t_1)^2 + \frac{1}{2}g(t_2)^2$ (۴) $\frac{1}{2}g(t_1 + t_2)^2$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. اگر مبداء زمان را لحظه پرتاب گلوله و مبداء مکان را محل پرتاب گلوله در نظر بگیریم ، خواهیم داشت:

$y(t) = \frac{1}{2}at^2 + V_0 t + y_0 \Rightarrow h = \frac{1}{2}(-g)t^2 + V_0 t$

حاصل ضرب ریشه‌ها: $t_1 t_2 = \frac{h}{\frac{1}{2}g} \Rightarrow h = \frac{1}{2}gt_1 t_2$

۳- از بالای برجی به ارتفاع h گلوله‌ای بدون سرعت اولیه رها می‌شود در همان لحظه از پائین برج گلوله دیگری با سرعت اولیه V_0 در راستای قائم به سمت بالا پرتاب می‌شود و دو گلوله پس از مدت زمان t از مقابل یکدیگر می‌گذرند اگر مقاومت هوا ناچیز باشد مقدار t برابر کدام گزینه است؟

$$(1) \frac{h}{2V_0} \quad (2) \frac{h}{V_0} \quad (3) \frac{2h}{V_0} \quad (4) \frac{V_0}{g}$$

اگر زمین را مبدا مکان فرض کنیم و جهت مثبت محور قائم به سمت بالا باشد معادلات حرکت دو جسم به صورت زیر خواهد بود:

$$y_1 = -\frac{1}{2}gt_1^2 + V_0 t_1$$

برای گلوله‌ای که به سمت بالا پرتاب می‌شود

$$y_2 = -\frac{1}{2}gt_2^2 + h$$

برای گلوله‌ای که رها می‌شود

دو گلوله در لحظه‌ای که به هم می‌رسند دارای مکان مساوی هستند یعنی:

$$t = t_1 = t_2 \Rightarrow y_1 = y_2 \Rightarrow -\frac{1}{2}gt^2 + v_0 t = -\frac{1}{2}gt^2 + h \Rightarrow V_0 t = h \Rightarrow t = \frac{h}{V_0}$$

بنابراین گزینه ۲ جواب صحیح است.

۴- دو گلوله با حجم مساوی یکی آهنی و دیگری از آلومینیوم باهم از یک نقطه در شرایط خلأ سقوط می‌کنند/ در یک ارتفاع معین کدام کمیت برای دو گلوله یکی است؟

(۱) اندازه حرکت (۲) انرژی مکانیکی (۳) شتاب (۴) نیروی محرک

شتاب در حرکت سقوط آزاد در شرایط خلأ برای تمامی اجسام برابر g است. لذا گزینه ۳ جواب صحیح است. توجه شود که دو گلوله دارای چگالی‌های متفاوت و حجمهای یکسان هستند، لذا جرم آنها متفاوت است. بنابراین اندازه حرکت و انرژی مکانیکی دو جسم که به جرم آنها بستگی دارند نمی‌توانند برابر باشند. نیروی محرک وارد بر دو جسم نیز وزن آنهاست که با توجه به متفاوت بودن جرمهای دو جسم وزن آنها نیز متفاوت است. پس گزینه ۳ جواب صحیح است.

۵- آسانسوری با سرعت ثابت ۵ متربرثانیه پائین می‌آید شخصی که داخل آسانسور است/ گلوله کوچکی را از ارتفاع ۸۰ سانتیمتر نسبت به آسانسور رها می‌کند گلوله پس از چند ثانیه به کف آسانسور می‌رسد؟

$$(g = 10 \text{ m/s}^2)$$

(۱) ۰/۲ (۲) ۰/۴ (۳) ۰/۸ (۴) ۰/۱۶

اگر نقطه پرتاب را مبدا مکان فرض کنیم و جهت مثبت محور عمودی را به سمت پائین در نظر بگیریم معادلات

$$y_2 = v_{0,2} t_2 + h \quad \text{و} \quad y_1 = \frac{1}{2}gt_1^2 + V_{0,1} t_1$$

حرکت گلوله و کف آسانسور به ترتیب برابرند با:

در لحظه‌ای که گلوله به کف آسانسور می‌رسد گلوله و کف آسانسور دارای مکانهای برابر هستند یعنی:

$$t = t_1 = t_2 \Rightarrow y_1 = y_2$$

از طرفی چون گلوله داخل آسانسور بوده و همراه با آن حرکت می‌کرده است لذا داریم:

$$V_{0,1} = V_{0,2} = 5 \text{ m/s}$$

$$y_1 = y_2 \Rightarrow 5t + \frac{80}{100} = \frac{1}{2} \times 10 t^2 + 5t \Rightarrow t^2 = 0.16 \Rightarrow t = 0.4 \text{ s}$$

پس:

بنابراین گزینه ۲ جواب صحیح است.

۶- دو جسم به جرمهای ۱ و ۵ کیلوگرم را به ترتیب با سرعتهای ۵ و ۱ متر بر ثانیه در خلأ از ارتفاع ۵ متری در راستای قائم به سمت پایین پرتاب می‌کنیم/ در فاصله ۱ متری از سطح زمین کدامیک از کمیت‌های زیر برای دو جسم برابر است؟

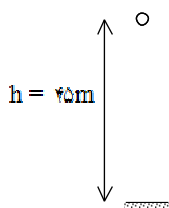
- (۱) اندازه حرکت (۲) انرژی جنبشی (۳) سرعت (۴) شتاب

در سقوط آزاد در خلأ برای ارتفاع‌های کم، شتاب حرکت ثابت است زیرا شتاب حرکت همان شتاب جاذبه است که در ارتفاع‌های کم تقریباً ثابت می‌ماند. با توجه به رابطه $V_2^2 - V_1^2 = 2a\Delta x$ چون جابه‌جایی و شتاب برای دو جسم یکسان است، پس سرعت نهایی آن‌ها در فاصله یک متری از سطح زمین به سرعت اولیه آن‌ها بستگی دارد که برای دو جسم متفاوت است. بنابراین سرعت آن‌ها نمی‌تواند برابر باشد. اندازه حرکت و انرژی جنبشی نیز تابع سرعت و جرم هستند و نمی‌توانند برابر باشند. بنابراین گزینه ۴ صحیح است.

۷- گلوله کوچکی از فاصله ۴۵ متری در شرایط خلأ رها می‌شود/ یک ثانیه بعد از همان ارتفاع گلوله کوچک دیگری با سرعت اولیه ۱۲/۵ m/s به سمت پایین پرتاب می‌شود/ اگر $g = ۱۰ \text{ m/s}^2$ فرض شود، برخورد گلوله اولی به زمین نسبت به دومی چگونه است؟

- (۱) دیرتر و با سرعت بیشتر (۲) دیرتر و با سرعت کمتر
(۳) زودتر و با سرعت کمتر (۴) همزمان و با سرعت کمتر

با توجه به رابطه $V_2^2 - V_1^2 = 2a\Delta y$ سرعت گلوله‌ها در موقع رسیدن به زمین برابر است با:

$$V_2 = \sqrt{2gh + V_1^2}, \quad V_1 = \sqrt{2gh}$$

بنابراین $V_1 < V_2$. از رابطه $\Delta y = \frac{1}{2}gt^2 + V_1 t$ برای دو جسم داریم:

$$t_1 = \sqrt{\frac{2h}{g}} = \sqrt{\frac{90}{10}} = 3 \text{ s}$$

$$45 = 5t_2^2 + 12/5t_2 \Rightarrow 2t_2^2 + 5t_2 - 18 = 0 \Rightarrow (2t_2 + 9) \times (t_2 - 2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} t_2 = 2 \text{ s} \\ t_2 = -\frac{9}{2} \text{ s} \end{cases} \text{ غ.ق.ق}$$

جسم دوم ۲ ثانیه حرکت کرده است و جسم اول ۳ ثانیه حرکت کرده است. با توجه به اینکه جسم دوم یک ثانیه بعد از جسم اول شروع به حرکت کرده است، دو جسم همزمان به زمین می‌رسند. پس گزینه ۴ صحیح است.

۸- جسم A را با سرعت ۵ متر بر ثانیه در راستای قائم به طرف بالا و جسم B را با سرعت ۳ متر بر ثانیه به طور افقی همزمان از یک نقطه پرتاب می‌کنیم/ دو جسم پس از t_A و t_B و با سرعت v_A و v_B به زمین می‌رسند/ کدام گزینه صحیح است؟

$$t_A < t_B \quad , \quad v_A > v_B \quad (۱)$$

$$t_A > t_B \quad , \quad v_A > v_B \quad (۲)$$

(۴) بستگی به ارتفاع نقطه پرتاب دارد

$$t_A < t_B \quad , \quad v_A < v_B \quad (۳)$$

تنها نیروی وارد بر دو جسم نیروی پایستار وزن است، بنابراین قانون بقای انرژی مکانیکی برای هر دو جسم صادق است:

$$\left. \begin{aligned} \frac{1}{2} m_A V_{0A}^2 + m_A gh &= \frac{1}{2} m_A v_A^2 \Rightarrow 25 + 2gh = v_A^2 \\ \frac{1}{2} m_B V_{0B}^2 + m_B gh &= \frac{1}{2} m_B v_B^2 \Rightarrow 9 + 2gh = v_B^2 \end{aligned} \right\} \Rightarrow v_A > v_B$$

اگر مبداء را نقطه پرتاب و جهت مثبت محور عمودی را رو به پایین انتخاب کنیم داریم:

$$\begin{cases} h = \frac{1}{2} g t_A^2 - v_{0A} t_A \\ h = \frac{1}{2} g t_B^2 \end{cases} \quad \text{جسم B در راستای عمودی دارای سرعت اولیه نمی باشد}$$

$$\begin{cases} h = \frac{1}{2} g t_A^2 - 5 t_A \\ h = \frac{1}{2} g t_B^2 \end{cases} \Rightarrow \frac{1}{2} g t_B^2 = \frac{1}{2} g t_A^2 - 5 t_A \Rightarrow g(t_A^2 - t_B^2) = 10 t_A$$

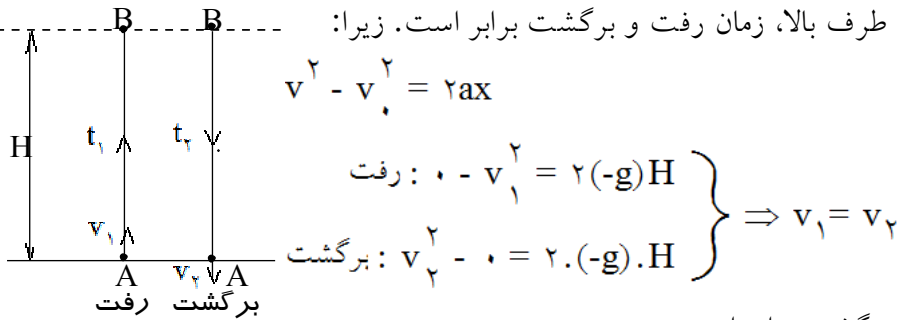
$$\Rightarrow g(t_A - t_B)(t_A + t_B) = 10 t_A \Rightarrow t_A - t_B = \frac{10 t_A}{g(t_A + t_B)}$$

چون طرف راست تساوی فوق مثبت است، طرف چپ هم باید مثبت باشد: $t_A - t_B > 0 \Rightarrow t_A > t_B$
بنابراین گزینه ۲ صحیح است.

۹- ۸ ثانیه طول می کشد تا جسمی که با سرعت اولیه 25 m/s در امتداد قائم در شرایط خلأ به بالا پرتاب

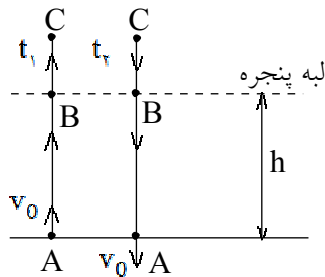
می شود دوبار از لبه پنجره ای بگذرد، ارتفاع پنجره چند متر است؟ ($g = 10 \text{ m/s}^2$)
 ۱) $11/25$ ۲) 20 ۳) 25 ۴) 30

می دانیم در هر حرکت پرتاب قائم به طرف بالا، زمان رفت و برگشت برابر است. زیرا:

یعنی در نقطه پرتاب سرعت رفت و برگشت برابر است.

$$\left. \begin{array}{l} v = v_0 + at \\ v_B = 0 \end{array} \right\} \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} 0 = -gt_1 + v_1 \\ v_2 = gt_2 + 0 \end{array} \right. \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} v_1 = gt_1 \\ v_2 = gt_2 \end{array} \right. \Rightarrow t_1 = t_2$$

بنابراین زمان رفت و برگشت برابرند.

در این مساله:

$$t_1 = t_2, t_1 + t_2 = 2s \Rightarrow t_1 = t_2 = 1(s)$$

در کل حرکت رفت:

$$v = at + v_0 \Rightarrow v_C = -g \cdot t + v_0$$

کل زمان رفت:

$$\left. \begin{array}{l} v_C = 0 \\ v_B = 25 \end{array} \right\} \Rightarrow 0 = -10t + 25 \Rightarrow t = 2/5(s)$$

$$2/5 - 1 = -3/5(s)$$

پس زمان حرکت از A تا B برابر است با:

در حرکت از A تا B داریم:

$$x = \frac{1}{2}at^2 + v_0 t \Rightarrow h = \frac{1}{2}(-10) \times (3/5)^2 + 25 \times 3/5 \Rightarrow h = 11/25 (m)$$

بنابراین گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۱۰- سنگی را در شرایط خلاء با سرعت V_0 در راستای قائم بطرف بالا پرتاب می‌کنیم / V_0 چند متر بر ثانیه باشد، تا اگر سنگ دیگری را بعد از دو ثانیه با همان سرعت در همین راستا رو به بالا پرتاب کنیم در ارتفاع ۱۵ متری نقطه پرتاب، سنگ اول را تلاقی کند؟ ($g=10 \text{ m/s}^2$)

- (۱) ۱۰ (۲) ۱۵ (۳) ۲۰ (۴) ۳۰

اگر مبدأ مکان را نقطه پرتاب و جهت مثبت محور مکان را رو به بالا فرض کنیم معادله حرکت دو جسم به صورت زیر است:

$$\left. \begin{aligned} y_1 &= \frac{-1}{2}gt_1^2 + V_0 t_1 \\ y_2 &= \frac{-1}{2}gt_2^2 + V_0 t_2 \\ t_2 &= t_1 - 2 \end{aligned} \right\} \Rightarrow -5(t_1)^2 + V_0 t_1 = -5(t_1 - 2)^2 + V_0(t_1 - 2) \Rightarrow t_1 = \frac{(V_0 + 10)}{10}$$

چون در فاصله ۱۵ متری مبدأ دو جسم به هم می‌رسند داریم:

$$15 = -5\left(\frac{V_0 + 10}{10}\right)^2 + V_0\left(\frac{V_0 + 10}{10}\right) \Rightarrow V_0 = 20 \text{ m/s}$$

پس گزینه ۳ جواب صحیح است.

۱۱- جسمی را با سرعت v در هوا در راستای قائم به طرف بالا پرتاب می‌کنیم/ اگر زمان بالا رفتن و پایین آمدن را به ترتیب T, T' و سرعت جسم را هنگام برگشت در نقطه پرتاب v', v فرض کنیم، کدام رابطه درست است؟

$$T' < T, v' < v \quad (\text{ع}) \quad T' > T, v' > v \quad (\text{ب}) \quad T' = T, v' = v \quad (\text{د}) \quad T' > T, v' < v \quad (\text{ا})$$

وقتی جسم را به سمت بالا پرتاب می‌کنیم داریم:

(F مقاومت هواست) هنگام برگشتن جسم داریم:

بنابراین شتاب جسم هنگام بالا رفتن بیشتر از شتاب آن هنگام برگشت می‌باشد ($a > a'$) اگر این حرکت را که یک حرکت با شتاب متغیر است، یک حرکت با شتاب ثابت فرض کنیم که شتاب آن متوسط این شتابهای متغیر است، بنابراین می‌توانیم از معادلات حرکت با شتاب ثابت استفاده کنیم. پس:

$$\left. \begin{aligned} 0 - V^2 &= -2ah \\ V'^2 - 0 &= 2a'h \end{aligned} \right\} \Rightarrow V > V' \quad \left(\begin{array}{l} a > a' \end{array} \right)$$

اگر زمان اوج t و زمان برگشت به نقطه پرتاب t' در نظر گرفته شود، داریم:

$$\left. \begin{aligned} t = \frac{V}{a} \Rightarrow t^2 &= \frac{V^2}{a^2} \Rightarrow t^2 = \frac{2ah}{a^2} = \frac{2h}{a} \\ h &= \frac{1}{2} a' t'^2 \Rightarrow t'^2 = \frac{2h}{a'} \end{aligned} \right\} \Rightarrow t' > t$$

پس گزینه ۱ جواب صحیح است.

نتیجه فوق را می‌توان از قانون بقای انرژی مکانیکی نیز به دست آورد. انرژی پتانسیل جسم در لحظه پرتاب و برگشت به نقطه پرتاب، صفر است و انرژی جنبشی آن در لحظه پرتاب $K = \frac{1}{2} mV^2$ و در لحظه برگشت به نقطه

پرتاب $K' = \frac{1}{2} mV'^2$ است. لذا داریم $E = \frac{1}{2} mV^2$, $E' = \frac{1}{2} mV'^2$ و چون بر اثر نیروی مقاومت هوا مقداری از انرژی اولیه مصرف شده است پس $E' < E$ و در نتیجه $V' < V$.

۱۲- سنگی را در شرایط خلاء با سرعت اولیه V_1 در راستای قائم به بالا پرتاب می‌کنیم / t ثانیه بعد سنگ دیگری را با همان سرعت در همین راستا به بالا پرتاب می‌کنیم / موقعی که این دو سنگ به هم می‌رسند اندازه‌ی سرعت هر یک برابر است با :

(۱) $\frac{gt}{4}$ (۲) $\frac{gt}{2}$ (۳) gt (۴) $2gt$

اگر مبدا مکان را نقطه پرتاب و جهت مثبت محور عمودی را به سمت بالا فرض کنیم معادلات حرکت دو متحرک به صورت زیر خواهد بود: $y_1 = \frac{-1}{2}gt_1^2 + V_1 t_1$ و $y_2 = \frac{-1}{2}gt_2^2 + V_1 t_2$ وقتی دو متحرک به هم می‌رسند داریم:

$$y_1 = y_2 \Rightarrow \frac{-1}{2}gt_1^2 + V_1 t_1 = \frac{-1}{2}gt_2^2 + V_1 t_2 \Rightarrow \frac{g}{2}(t_2^2 - t_1^2) = V_1(t_2 - t_1)$$

$$\Rightarrow \frac{g}{2}(t_2 - t_1)(t_2 + t_1) = V_1(t_2 - t_1) \Rightarrow t_2 + t_1 = \frac{2V_1}{g} \quad (1)$$

از طرفی طبق فرض مساله داریم: $t_2 = t_1 - t$ که نتیجه می‌شود: $t_1 - t_2 = t \quad (2)$

$$t_1 = \frac{V_1}{g} + \frac{t}{2}, \quad t_2 = \frac{V_1}{g} - \frac{t}{2}$$

طبق روابط (۱) و (۲) می‌توان نتیجه گرفت:

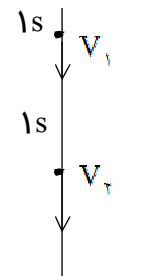
$$\left. \begin{aligned} V_1 &= -gt_1 + V_1 \Rightarrow V_1 = -g\left(\frac{V_1}{g} + \frac{t}{2}\right) + V_1 \Rightarrow V_1 = \frac{-gt}{2} \\ V_2 &= -gt_2 + V_1 \Rightarrow V_2 = -g\left(\frac{V_1}{g} - \frac{t}{2}\right) + V_1 \Rightarrow V_2 = \frac{gt}{2} \end{aligned} \right\} \Rightarrow |V_1| = |V_2| = \frac{gt}{2}$$

پس گزینه ۲ صحیح است.

۱۳- جسمی در شرایط خلاء از یک بلندی بدون سرعت اولیه رها می‌شود / مسافت طی شده در ثانیه دوم حرکت ، چند برابر مسافت طی شده در ثانیه اول است؟

(۱) $\frac{3}{2}$ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

فرض کنید پس از یک ثانیه از شروع حرکت سرعت جسم V_1 شود و نیز پس از ۲ ثانیه از شروع حرکت سرعت جسم V_2 باشد.

$$V = at + V_0 \Rightarrow \begin{cases} V_1 = g \times 1 + 0 = g \\ V_2 = g \times 2 + 0 = 2g \end{cases} \Rightarrow x = \frac{(V + V_0)}{2} t$$

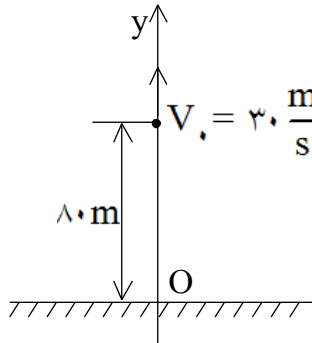
$$\Rightarrow \begin{cases} \text{مسافت طی شده در ثانیه ۱: } d_1 = \frac{(V_1 + V_0)}{2} \times 1 = \frac{1}{2}g \\ \text{مسافت طی شده در ثانیه ۲: } d_2 = \frac{(V_2 + V_1)}{2} \times 1 = \frac{3}{2}g \end{cases} \Rightarrow d_2 = 3d_1$$

بنابراین گزینه ۳ صحیح است.

۱۴- از بالای یک بلندی که تا سطح زمین ۸۰ متر فاصله دارد، گلوله‌ای با سرعت اولیه 30 m/s در راستای قائم به بالا پرتاب می‌شود/ اگر مقاومت هوا بر آن ناچیز باشد، پس از چند ثانیه از لحظه پرتاب به

زمین می‌رسد؟ $g = 10 \text{ m/s}^2$

- (۱) ۶ (۲) ۸ (۳) ۹ (۴) ۱۲

مبدأ زمان را لحظه پرتاب گلوله و مبدأ مکان را سطح زمین و جهت مثبت محور را به سمت بالا انتخاب می‌نماییم.

$$y = \frac{1}{2}(-g)t^2 + v_0 t + y_0 \Rightarrow y = -5t^2 + 30t + 80$$

$$y = 0 \Rightarrow -5t^2 + 30t + 80 = 0 \Rightarrow t^2 - 6t - 16 = 0 \Rightarrow \begin{cases} t_1 = -2 \text{ s} \\ t_2 = 8 \text{ s} \end{cases}$$

بنابراین گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۱۵- گلوله کوچکی را با سرعت اولیه V_0 در راستای قائم به بالا پرتاب می‌کنیم/ اگر در لحظه‌های t_1 و t_2 پس از شروع حرکت، از نقطه‌ای به ارتفاع h از لبه پرتاب بگذرد، $t_2 - t_1$ کدام است؟

- (۱) $\frac{2}{g} \sqrt{V_0^2 - 2gh}$ (۲) $\frac{2}{g} \sqrt{V_0^2 + 2gh}$ (۳) $\frac{1}{g} \sqrt{V_0^2 - 2gh}$ (۴) $\frac{1}{g} \sqrt{V_0^2 + 2gh}$

اگر مبدأ زمان را لحظه پرتاب گلوله و مبدأ مکان را محل پرتاب گلوله فرض کنیم، خواهیم داشت:

$$y = \frac{1}{2}(-g)t^2 + V_0 t + 0$$

در این صورت t_1 و t_2 جوابهای معادله $y = h$ خواهند بود.

$$V_0 \pm \sqrt{V_0^2 - 4 \times \frac{1}{2} g \times h}$$

$$y = h \Rightarrow -\frac{1}{2}gt^2 + V_0 t = h \Rightarrow \frac{1}{2}gt^2 - V_0 t + h = 0 \Rightarrow t = \frac{V_0 \pm \sqrt{V_0^2 - 4 \times \frac{1}{2} g \times h}}{2 \times \frac{1}{2} g}$$

$$t_2 - t_1 = \frac{\sqrt{\Delta}}{|\alpha|} = \frac{2}{g} \sqrt{V_0^2 - 2gh} \quad \text{یا:}$$

t_1 و t_2 ریشه‌های معادله فوق می‌باشند. پس:

$$\left. \begin{aligned} t_1 &= \frac{V_0 - \sqrt{V_0^2 - 2gh}}{g} \\ t_2 &= \frac{V_0 + \sqrt{V_0^2 - 2gh}}{g} \end{aligned} \right\} \Rightarrow t_2 - t_1 = \frac{2\sqrt{V_0^2 - 2gh}}{g} = \frac{2}{g} \sqrt{V_0^2 - 2gh}$$

بنابراین گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۱۶- گلوله کوچکی را در شرایط خلاء، از بالای برجی با سرعت 12 m/s در راستای قائم به طرف بالا و در همان لحظه، گلوله دیگری را با سرعت 12 m/s در راستای قائم به طرف پایین پرتاب می‌کنیم/ گلوله دوم چند ثانیه زودتر به زمین می‌رسد؟ ($g = 10 \text{ m/s}^2$)

(۱) $1/2$ (۲) $2/4$

(۳) $7/2$ (۴) جواب به ارتفاع برج بستگی دارد

هر دو گلوله با شتاب $a = -g \text{ m/s}^2$ ، به اندازه H (ارتفاع برج) جابه‌جا می‌شوند.

$$y - y_0 = \frac{1}{2}(-g)t^2 + V_0 t = H$$

$$\left. \begin{aligned} V_{0,1} = 12 \text{ m/s} &\Rightarrow H = -5t_1^2 + 12t_1 \\ V_{0,2} = -12 \text{ m/s} &\Rightarrow H = -5t_2^2 - 12t_2 \end{aligned} \right\} \Rightarrow -5t_1^2 + 12t_1 = -5t_2^2 - 12t_2$$

$$\Rightarrow 5(t_2^2 - t_1^2) = -12(t_1 + t_2) \Rightarrow 5(t_2 - t_1) = -12 \Rightarrow t_2 - t_1 = -2/4 \Rightarrow t_1 = t_2 + 2/4$$

گلوله اول $2/4$ ثانیه، دیرتر به زمین می‌رسد. بنابراین گزینه ۲ صحیح است.
روش دوم:

گلوله اول پس از رسیدن به نقطه اوج به محل پرتاب برمی‌گردد و در نقطه پرتاب سرعت آن، 12 m/s و به طرف پایین خواهد بود. یعنی پس از رسیدن به نقطه پرتاب، حرکت گلوله اول مشابه حرکت گلوله دوم خواهد بود. از طرفی زمان رسیدن به نقطه اوج و زمان برگشت از نقطه اوج به محل پرتاب، باهم برابرند. پس زمان این حرکت رفت و برگشت، دو برابر زمان رسیدن گلوله به نقطه اوج (Δt) خواهد بود.

$$V = at + V_0 \Rightarrow 0 = -10 \Delta t + 12 \Rightarrow \Delta t = 1/2 \text{ s}$$

$$\Delta T = 2\Delta t = 2/4 \text{ s}$$

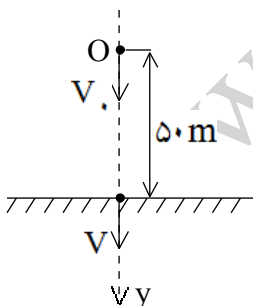
۱۷- از ارتفاع 50 متری سطح زمین گلوله‌ای را در شرایط خلاء با سرعت اولیه 15 m/s به سمت پایین پرتاب می‌کنیم/ سرعت گلوله در لحظه برخورد به زمین چند متر بر ثانیه است؟ ($g = 10 \text{ m/s}^2$)

(۱) 30 (۲) 35 (۳) 40 (۴) 45

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. $V^2 - V_0^2 = 2a\Delta y \Rightarrow V^2 - 15^2 = 2g(50 - 0) \Rightarrow$

$$V^2 = 225 + 1000 = 1225 \Rightarrow V = 35 \text{ m/s}$$

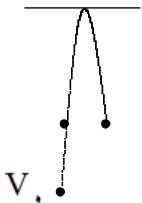
توجه کنید که اگر جهت محور به سمت پایین فرض شود، شتاب و جابه‌جایی متحرک مثبت خواهند بود. و اگر جهت محور به سمت بالا فرض شود، شتاب و جابه‌جایی متحرک منفی خواهند بود.

۱۸- دو گلوله از یک نقطه با سرعت اولیه‌ی برابر با اختلاف زمان ۱ ثانیه در راستای قائم رو به بالا پرتاب می‌شوند فاصله‌ی نقطه‌ای که گلوله‌ها از کنار هم می‌گذرند تا بالاترین نقطه‌ای که گلوله‌ها به آنجا می‌رسند چند متر است؟ (مقاومت هوا ناچیز و $g = 10 \frac{m}{s^2}$)

- (۱) ۱/۲۵ (۲) ۲/۵ (۳) ۳/۲۵ (۴) ۵/۰

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. اختلاف زمان پرتاب ($\Delta t = 1s$) برابر زمان رفت و برگشت گلوله اول از نقطه بهم رسیدن تا نقطه اوج است پس زمان رسیدن گلوله اول از این نقطه تا نقطه اوج برابر ۰/۵ ثانیه است در این صورت:

$$\Delta y = -\frac{1}{2}gt^2 \Rightarrow \Delta y = -1/25 \text{ m} \quad d = 1/25 \text{ m}$$

۱۹- دو گلوله به فاصله‌ی زمانی یک ثانیه از نقطه‌ای به ارتفاع h در شرایط خلأ رها می‌شوند/ اگر بیشترین فاصله‌ی بین آن‌ها در طول حرکت به ۴۵ متر برسد، ارتفاع h چند متر است؟ ($g = 10 \frac{m}{s^2}$)

- (۱) ۸۰ (۲) ۱۱۰ (۳) ۱۲۵ (۴) ۱۴۵

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

$$h_1 = \frac{1}{2}gt^2 = \frac{1}{2} \times 10 \times t^2 = 5t^2$$

$$h_2 = \frac{1}{2} \times 10 \times (t+1)^2 = 5(t+1)^2$$

$$\rightarrow h_2 - h_1 = 45 \Rightarrow 5(t+1)^2 - 5t^2 = 45 \rightarrow (t+1)^2 - t^2 = 9$$

$$t^2 + 1 + 2t - t^2 = 9 \rightarrow 2t = 8 \rightarrow t = 4$$

$$h = h_2 = 5(t+1)^2 = 5(4+1)^2 = 125 \text{ m}$$

۲۰- سنگی بدون سرعت اولیه از یک بلندی رها می‌شود اگر دو ثانیه قبل از برخورد با زمین سرعت سنگ $20 \frac{m}{s}$ باشد ارتفاع محل رها کردن سنگ از سطح زمین چند متر است؟

- (۱) ۴۵ (۲) ۲۰ (۳) ۷۰ (۴) ۸۰

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مدت زمان رسیدن سنگ به نقطه مورد نظر

$$v_0 = 0 \Rightarrow v = gt \Rightarrow 20 = 10t \Rightarrow t = 2(s) \quad \text{کل } t = 2 + 2 = 4(s)$$

مدت زمان رسیدن سنگ به زمین

$$y = \frac{1}{2}gt^2 = \frac{1}{2} \times 10 \times (4)^2 = 80 \text{ m}$$

۲۱- از سطح زمین گلوله‌ای با سرعت اولیه 50 m/s بطور عمودی به طرف بالا پرتاب می‌شود/ در فاصله دو مرتبه که اندازه سرعت گلوله 20 m/s می‌شود، گلوله چه مسافتی را طی می‌کند؟

(۱) ۲۵۰ (۲) ۸۰ (۳) ۴۰ (۴) ۱۲۵

$$v^2 - v_0^2 = -2g\Delta y \quad \text{گزینه ۳ پاسخ صحیح است.}$$

$$0^2 - (20)^2 = -2(10)\Delta y \Rightarrow \Delta y = 20 \text{ m}$$

$$y = 2\Delta y = 2 \times 20 = 40 \text{ m}$$

۲۲- جسمی از بالای یک بلندی بدون سرعت اولیه رها می‌شود و تا زمین سقوط می‌کند/ اگر در دو ثانیه‌ی آخر سقوط ۱۰۰ متر حرکت کرده باشد، ارتفاع محل شروع حرکت از زمین چند متر بوده است؟

(۱) ۲۰۰ (۲) ۱۶۰ (۳) ۱۸۰ (۴) ۱۴۵

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

$$y = 5t^2 \quad \text{با انتخاب جهت (+) به طرف پایین:}$$

$$y(t) - y(t-2) = 100$$

$$\begin{cases} y(t) = 5t^2 \\ y(t-2) = 5(t-2)^2 = 5t^2 + 20 - 20t \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} -20 + 20t = 100 \rightarrow t = 6 \text{ s} \\ y(6) = 5 \times 6^2 = 180 \text{ m} \end{cases}$$

۲۳- از بالای یک برج سه سنگ بدون سرعت اولیه و با فاصله‌های زمانی ۱ ثانیه از یکدیگر رها می‌شوند/ اگر در لحظه‌ای که اولی به زمین می‌رسد دومی در ارتفاع ۲۰ متری از زمین باشد در همان لحظه سومی چند متر تا زمین فاصله دارد؟

(۱) ۲۵ (۲) ۳۰ (۳) ۳۵ (۴) ۴۰

$$y = \frac{1}{2}gt^2 = 5t^2 \quad \text{گزینه ۲ پاسخ صحیح است.}$$

$$5t^2 - 5(t-1)^2 = 20 \rightarrow 5(2t-1) = 20 \rightarrow 2t-1 = 4 \rightarrow t = \frac{5}{2} \text{ (s)}$$

$$5(t-1)^2 - 5(t-2)^2 = 5(2t-3) = 10 \text{ (m)}$$

$$h = 10 + 20 = 30 \text{ (m)}$$

حل کوتاه‌تر: در سقوط آزاد مسافت‌های ثانیه‌های متوالی، جملات یک تصاعد حسابی با قدر نسبت g هستند.

$$h = 20 + 10 = 30 \text{ (m)} \rightarrow h = 20 - 10 = 10 \text{ (m)} = \text{جابه جایی در ثانیه قبل}$$

- ۲۴- از سطح زمین گلوله‌ای بطور عمودی بطرف بالا پرتاب می‌شود/ اگر گلوله در زمانهای $t_1 = 5$ (s) و $t_2 = 9$ (s) پس از پرتاب از یک نقطه بگذرد، این نقطه چند متر پایین‌تر از نقطه اوج گلوله است؟
- (۱) ۱۵ (۲) ۲۵ (۳) ۲۰ (۴) ۳۰

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

اگر گلوله در زمانهای ۹ و ۵ ثانیه از یک محل گذشته باشد زمان اوج وسط این دو لحظه است.

$$T = \frac{(5 + 9)}{2} = 7 \text{ (s)}$$

از $t = 7$ تا $t = 9$ ، ۲ ثانیه گلوله سقوط آزاد کرده تا به نقطه مورد نظر رسیده است.

$$y = \frac{1}{2}gt^2 = 5 \times 2^2 = 20 \text{ (m)}$$

- ۲۵- از لبه بام سنگی بدون سرعت اولیه رها می‌شود/ اگر ۱ ثانیه قبل از رسیدن به زمین سرعت سنگ 15 m/s باشد، ارتفاع لبه بام از سطح زمین چند متر است؟ (با صرف‌نظر از مقاومت هوا)
- (۱) ۴۵ (۲) $31/25$ (۳) ۲۵ (۴) $61/25$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. کل زمان سقوط

$$V = gt \Rightarrow 15 = 10(t - 1) \Rightarrow t = 2/5 \text{ (s)}$$

$$y = \frac{1}{2}gt^2 = 5 \times 2/5 \times 2/5 = 31/25 \text{ (m)}$$

- ۲۶- جسمی از لبه بام به طور عمودی به طرف بالا پرتاب می‌شود/ اگر جسم ۵ ثانیه بعد، از محل پرتاب بگذرد و ۱ ثانیه بعد از آن هم به زمین برسد، ارتفاع لبه بام از سطح زمین چند متر است؟
- (۱) ۳۰ (۲) ۲۵ (۳) ۵۰ (۴) ۴۰

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$\frac{2V_0}{g} = 5 \Rightarrow V_0 = 25 \text{ m/s}$$

$$y = -\frac{1}{2}gt^2 + V_0 t \Rightarrow y = -5 \times 6^2 + 25 \times 6 = -180 + 150 = -30 \text{ m}$$

- ۲۷- از لبه بام دو سنگ بدون سرعت اولیه و با فاصله‌ی زمانی ۱ (s) رها می‌شوند/ اگر بیشترین فاصله‌ی دو سنگ در حین سقوط ۲۰ متر باشد، اندازه‌ی سرعت سنگ هنگام رسیدن به زمین چند متر بر ثانیه است؟
- (۱) ۳۰ (۲) ۲۰ (۳) ۲۵ (۴) ۱۵

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

$$\left. \begin{aligned} y_1 &= \frac{1}{2}gt^2 \\ y_2 &= \frac{1}{2}g(t-1)^2 \end{aligned} \right\} \Rightarrow y_1 - y_2 = \frac{1}{2}g[t^2 - (t-1)^2] = 5(2t-1)$$

با گذشت زمان فاصله‌ی دو سنگ زیاد می‌شود پس بیشترین فاصله‌ی آنها مربوط به لحظه‌ی رسیدن اولی به زمین است. (این موضوع را به خاطر داشته باشید)

$$5(2t-1) = 20 \Rightarrow t = \frac{5}{2} \text{ (s)}$$

$$V = gt = 10 \times 2/5 = 25 \text{ m/s}$$

۲۸- سنگی بدون سرعت اولیه از یک بلندی رها می‌شود/ اگر سرعت آن ۱ ثانیه قبل از رسیدن به زمین، ۲۰ متر بر ثانیه باشد، ارتفاع محل رها شدن از سطح زمین چند متر است؟

(۱) ۲۰ (۲) ۴۵ (۳) ۳۵ (۴) ۴۰

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اگر زمان رسیدن به زمین را t بنامیم:

$$V = g(t - 1) \Rightarrow 20 = 10(t - 1) \Rightarrow t = 3s$$

$$h = \frac{1}{2}gt^2 = 45m$$

۲۹- جسمی از لبه‌ی یک بام با سرعت اولیه‌ی $20m/s$ به طور عمودی به طرف بالا پرتاب می‌شود و پس از t ثانیه به زمین می‌رسد/ اگر از همان محل، سنگی با سرعت اولیه‌ی $2V_0$ به طرف بالا پرتاب شود، زمان رسیدن به زمین t' می‌شود/ کدام صحیح است؟

(۱) $t' = 2t$ (۲) $t' > 2t$ (۳) $t < t' < 2t$ (۴) $t' < t$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اگر ارتفاع لبه‌ی بام از زمین h باشد:

$$-h = -\frac{1}{2}gt^2 + V_0 t \Rightarrow \frac{1}{2}gt^2 - V_0 t - h = 0$$

$$V_0 + \sqrt{V_0^2 + 2gh}$$

$\Rightarrow t = \frac{V_0 + \sqrt{V_0^2 + 2gh}}{g}$ با دو برابر شدن V_0 زمان زیاد می‌شود، ولی به دو برابر نمی‌رسد.

$$\Rightarrow t < t' < 2t$$

۳۰- جسمی از لبه‌ی یک بام با سرعت اولیه‌ی $20m/s$ به طور عمودی به طرف بالا پرتاب می‌شود و پس از ۵ ثانیه به زمین می‌رسد/ مسافت طی شده توسط جسم در این مدت چند متر است؟

(۱) ۶۵ (۲) ۲۰ (۳) ۳۵ (۴) ۴۵

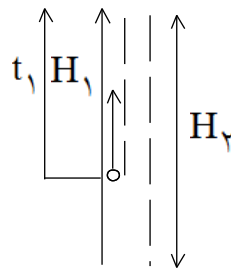
گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$H_1 = \frac{V_0^2}{2g} = \frac{20 \times 20}{20} = 20m$$

$$t_1 = \frac{V_0}{g} = 2s \text{ زمان رسیدن به اوج}$$

$$t_2 = 5 - 2 = 3s \Rightarrow H_2 = \frac{1}{2}g t_2^2 = 45m$$

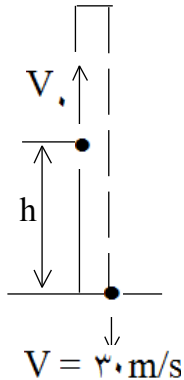
$$d = 20 + 45 = 65m$$

توجه کنید، اگر جابجایی خواسته شده بود، پاسخ ۲۵ متر (ارتفاع بام) بود.

۳۱- از لبه‌ی یک بام، سنگی به طور عمودی به طرف بالا پرتاب می‌شود/ اگر سنگ ۵ ثانیه پس از پرتاب با سرعت ۳۰ متربرثانیه به زمین برسد، ارتفاع محل پرتاب از سطح زمین چند متر است؟

(۱) ۴۵ (۲) ۳۰ (۳) ۲۰ (۴) ۲۵

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.

$$V = at + V_0$$

$$-30 = -10 \times 5 + V_0 \Rightarrow V_0 = 20 \text{ m/s}$$

$$\Delta y = \frac{V + V_0}{2} \cdot \Delta t \Rightarrow \Delta y = \frac{-30 + 20}{2} \times 5 = -25 \Rightarrow h = 25 \text{ m}$$

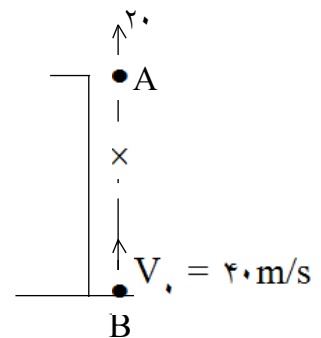
۳۲- از بالای یک برج، سنگی با سرعت اولیه‌ی ۲۰ متربرثانیه به طرف بالا پرتاب می‌شود و همزمان از پای برج سنگی به طور عمودی با سرعت ۴۰ متربرثانیه به طرف بالا پرتاب می‌گردد/ اگر در لحظه‌ای که دو سنگ از کنار هم می‌گذرند، سرعت‌های آن‌ها هم‌اندازه باشد، ارتفاع برج چند متر است؟

(۱) ۸۰ (۲) ۲۰ (۳) ۶۰ (۴) ۴۰

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. در لحظه‌ای که دو سنگ از کنار هم می‌گذرند، سرعتشان مختلف‌الجهت است.

$$\left. \begin{aligned} V_A &= 20 - gt \\ V_B &= 40 - gt \end{aligned} \right\} \Rightarrow |V_A| = |V_B| \Rightarrow 40 - gt = gt - 20 \Rightarrow 20t = 60 \Rightarrow t = 3 \text{ (s)}$$

$$\left. \begin{aligned} y_A &= -\frac{1}{2}gt^2 + 20t + h \\ y_B &= -\frac{1}{2}gt^2 + 40t \end{aligned} \right\} \xrightarrow[t = 3]{y_A = y_B} h = 20t \Rightarrow h = 60 \text{ m}$$

۳۳- از لبه‌ی یک بام سنگی به طور عمودی با سرعت ۲۰ متر بر ثانیه به طرف بالا پرتاب می‌شود و پس از ۶ ثانیه به زمین می‌رسد/ ارتفاع لبه‌ی بام از سطح زمین چند متر است؟

(۱) ۱۲۰ (۲) ۶۰ (۳) ۸۰ (۴) ۴۰

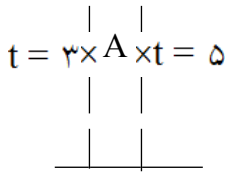
گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.

$$\Delta y = -\frac{1}{2}gt^2 + V_0 t \Rightarrow \Delta y = -5t^2 + 20t \xrightarrow[t = 6]{} -180 + 120 = -60 \text{ m}$$

۳۴- از سطح زمین سنگی به طور عمودی به طرف بالا پرتاب می‌شود/ اگر در لحظات $t = ۳s$ و $t = ۵s$ پس از پرتاب سنگ از یک محل عبور کند، این محل تا نقطه‌ی اوج چند متر فاصله دارد؟

- (۱) ۱۰ (۲) ۵ (۳) $\frac{۵}{۲}$ (۴) $\frac{۱۵}{۲}$

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. لحظه‌ی اوج وسط $t = ۳$ و $t = ۵$ است. $(t = ۴)$ از نقطه‌ی اوج تا نقطه‌ی A جسم یک ثانیه سقوط آزاد می‌کند.

$$y = \frac{1}{2}gt^2 = 5m$$

۳۵- معادله‌ی مکان - زمان متحرکی که روی محور y حرکت می‌کند، در SI به صورت $y = -5t^2 + 30t + 1$ می‌باشد/ در مورد این حرکت کدام صحیح است؟

- (۱) تندشونده است / (۲) ابتدا تندشونده سپس کندشونده است /
 (۳) بالاترین نقطه‌ی مسیر $y = 46m$ است / (۴) بالاترین نقطه‌ی مسیر $y = 45m$ است /
 گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.

$$V = \frac{dy}{dx} = -10t + 30 \xrightarrow{V=0} t = 3s$$

$$y(3) = -(5 \times 3^2) + (30 \times 3) + 1 = 46m$$

حرکت ابتدا کندشونده و سپس تندشونده است. $(V_0 > 0, a < 0)$

راه دوّم: شتاب $\frac{m}{s^2} = -10$ و سرعت اولیه $\frac{m}{s} = 30$ است. در $t = 3$ سرعت صفر می‌شود و...

۳۶- از لبه‌ی یک بام سنگی با سرعت اولیه‌ی $20 m/s$ به طور عمودی به طرف بالا پرتاب می‌شود/ اگر سنگ از نقطه‌ی اوج تا زمین را در مدت ۳ ثانیه طی کند، لبه‌ی بام از سطح زمین چند متر فاصله دارد؟

- (۱) ۴۵ (۲) ۱۲۵ (۳) ۸۰ (۴) ۲۵

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.

$$t = \frac{V_0}{g} = 2s \quad \text{زمان رسیدن به اوج}$$

$$3 + 2 = 5s \quad \text{کل زمان حرکت}$$

$$\Delta y = -\frac{1}{2}gt^2 + V_0 t = -(5 \times 25) + (20 \times 5) = -25m$$

۳۷- از لبه‌ی یک بام سنگی با سرعت اولیه‌ی $25 m/s$ به طور عمودی به طرف بالا پرتاب می‌شود/ اگر سنگ در ثانیه‌ی آخر مسافت ۴۰ متر را تا زمین طی کند، ارتفاع محل پرتاب از زمین چند متر است؟

- (۱) ۶۰ (۲) ۶۵ (۳) ۷۰ (۴) ۷۵

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.

$$y = -\frac{1}{2}gt^2 + V_0 t = -5t^2 + 25t$$

$$y(t) - y(t-1) = -40 \Rightarrow 10t = 70 \Rightarrow t = 7s$$

$$y(7) = (-5 \times 49) + (25 \times 7) = -245 + 175 = -70m$$

۳۸- از سطح زمین گلوله‌ای با سرعت اولیه‌ی ۲۰ متر بر ثانیه به طور عمودی به طرف بالا پرتاب می‌شود و یک ثانیه بعد از لبه‌ی یک بام، گلوله‌ی دیگری بدون سرعت اولیه رها می‌شود/ اگر دو گلوله با هم به زمین برسند، سرعت دومی هنگام رسیدن به زمین چند متر بر ثانیه است؟
 (۱) ۱۰ (۲) ۳۰ (۳) ۴۰ (۴) ۲۰

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.

$$\frac{2V_0}{g} = 4s \quad \text{زمان حرکت اولی}$$

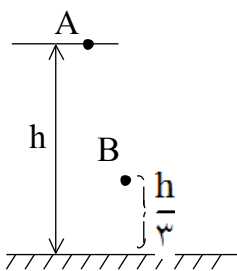
$$4 - 1 = 3s \quad \text{زمان سقوط دومی}$$

$$V = gt = 30 \text{ m/s}$$

۳۹- گلوله‌ی A را در شرایط خلاء از ارتفاع h بدون سرعت اولیه رها می‌کنیم/ گلوله‌ی B را چهار ثانیه بعد، از چه ارتفاعی بدون سرعت اولیه رها کنیم تا سرعت گلوله‌ی A در لحظه‌ی رسیدن به زمین $\sqrt{3}$ برابر سرعت گلوله‌ی B شود؟

(۱) $\frac{h}{3}$ (۲) $\frac{\sqrt{3}}{3}h$ (۳) $\frac{2h}{3}$ (۴) $\frac{2\sqrt{3}}{3}h$

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. هر دو گلوله بدون سرعت اولیه رها شده‌اند، لذا در حرکت سقوط آزاد داریم:

$$\begin{cases} V_A^2 = 2gh_A \\ V_B^2 = 2gh_B \end{cases} \Rightarrow \frac{V_A}{V_B} = \sqrt{\frac{2gh_A}{2gh_B}} \Rightarrow \frac{V_A}{V_B} = \sqrt{\frac{h_A}{h_B}}$$

$$\Rightarrow \sqrt{3} = \sqrt{\frac{h_A}{h_B}} \Rightarrow h_B = \frac{h_A}{3}$$

۴۰- گلوله‌ی کوچکی از ارتفاع h بالای سطح زمین بدون سرعت اولیه رها می‌شود/ اگر ۳۵ متر آخر سقوط را در ۱ ثانیه بپیماید، ارتفاع h چند متر است؟

(۱) ۸۰ (۲) ۷۰ (۳) ۱۶۰ (۴) ۱۰۰

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است.

$$y = \frac{1}{2}gt^2 = 5t^2$$

$$5t^2 - 5(t-1)^2 = 35 \text{ m} \Rightarrow 5t^2 - 5t^2 + 10t - 5 = 35$$

$$\Rightarrow 10t = 40 \Rightarrow t = 4s$$

$$h = \frac{1}{2}gt^2 = 5(4)^2 = 5 \times 16 = 80 \text{ m}$$

۴۱- سنگی از لبه بام با سرعت اولیه $10 \frac{m}{s}$ بطور عمودی به طرف بالا پرتاب می شود و ۴ ثانیه بعد به زمین می رسد با چشم پوشی از مقاومت هوا اندازه سرعت متوسط آن در این حرکت چند متر بر ثانیه می شود؟

- (۱) ۳۰ (۲) ۲۰ (۳) ۱۵ (۴) ۱۰

گزینه ۴ صحیح است .

با انتخاب محل پرتاب به عنوان مبدا و جهت مثبت محور رو به بالا داریم :

$$\Delta y = -\frac{1}{2}gt^2 + V_0 t$$

$$\Delta y = \frac{1}{2} \times (-10) \times 4^2 + 10 \times 4 = -80 + 40 = -40 \text{ (m)}$$

$$\bar{V} = \frac{\Delta y}{\Delta t} = \frac{-40}{4} = -10 \frac{m}{s} \Rightarrow |\bar{V}| = 10 \frac{m}{s}$$

توجه : سنگ پس از پرتاب ، مسافتی را رو به بالا طی کرده است تا به نقطه اوج خود برسد و بازگردد ولی چون سرعت متوسط با جابه‌جایی ارتباط مستقیم دارد ، لذا جابه‌جایی مهم می باشد نه مسافت طی شده .

۴۲- سنگی از لبه یک بام با سرعت اولیه $10 \frac{m}{s}$ به طور عمودی پرتاب می شود / اگر یک ثانیه قبل از رسیدن

به زمین اندازه سرعت سنگ $15 \frac{m}{s}$ باشد ارتفاع لبه بام از سطح زمین چند متر است ؟

- (۱) ۵۲/۵ (۲) ۱۷/۷۵ (۳) ۳۵/۵ (۴) ۲۶/۲۵

گزینه ۴ صحیح است .

ابتدا باید سرعت رسیدن سنگ به زمین را محاسبه کنیم که با استفاده از روابط حرکت داریم :

$$V = gt + V_0 \Rightarrow \Delta V = g \cdot \Delta t$$

$$V - 10 = 10 \times 1 \rightarrow V = 20 \frac{m}{s}$$

سرعت رسیدن سنگ به زمین

سپس با استفاده از رابطه مستقل از زمان داریم :

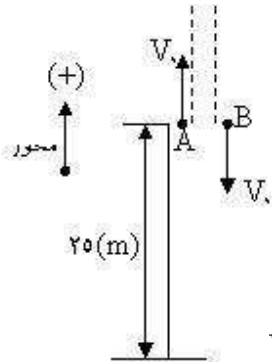
$$V^2 - V_0^2 = 2g\Delta y$$

$$620 - 100 = 20\Delta y \rightarrow \Delta y = 26/25$$

نکته : جهت پرتاب سنگ (رو به بالا یا رو به پایین) در حل مساله تفاوتی ایجاد نمی کند و از همین رو در صورت سوال ذکر نشده است! در پرتاب رو به بالا پس از رسیدن مجدد سنگ به نقطه پرتاب، حرکت مشابه پرتاب رو به پایین می باشد.

۴۳- از لبه یک بام به ارتفاع ۲۵ متر از سطح زمین، دو سنگ با سرعت اولیه V_0 به طور عمودی یکی رو به بالا و یکی رو به پایین پرتاب می‌شوند / اگر یکی از سنگ‌ها ۴ ثانیه زودتر از دیگری به زمین برسد اندازه سرعت سنگ‌ها هنگام رسیدن به زمین چند متر بر ثانیه است؟

- (۱) ۲۵ (۲) ۲۰ (۳) ۳۰ (۴) ۴۰

گزینه ۳ صحیح است. سنگ B به اندازه $\Delta t = \frac{2V_0}{g}$ زودتر به زمین می‌رسد.

برابر مدت زمانی است که طول می‌کشد تا سنگ به نقطه اوج خود برسد و مجدداً به نقطه پرتاب باز گردد.

$$\Delta t = \frac{2V_0}{g} = 4 \Rightarrow V_0 = 20 \frac{m}{s}$$

$$V_f^2 - V_0^2 = -2g\Delta y \Rightarrow V_f^2 - 400 = -2 \times 10 \times (-25)$$

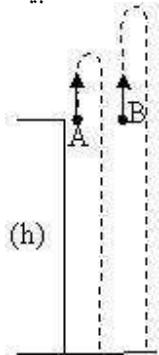
$$V_f^2 = 900 \Rightarrow V_f = 30 \frac{m}{s}$$

۴۴- از لبه یک بام بطور هم‌زمان گلوله‌ی A با سرعت اولیه‌ی $10 \frac{m}{s}$ و گلوله‌ی B با سرعت اولیه‌ی $15 \frac{m}{s}$ به طرف بالا پرتاب می‌شوند / کدام یک از دو گلوله زودتر به زمین می‌رسد و اندازه‌ی سرعت کدام یک هنگام رسیدن به زمین بیشتر است؟

- (۱) A-A (۲) B-A (۳) B-B (۴) A-B

گزینه ۲ صحیح است .

کدام زودتر می‌رسد؟: به مسیر برگشت هر دو گلوله دقت کنید، یک حرکت سقوط آزاد است . گلوله B دیرتر به نقطه اوج می‌رسد و در نتیجه دیرتر شروع به سقوط می‌کند ضمناً چون ارتفاع اوج آن بیشتر است مسافت بیشتری باید سقوط کند پس گلوله‌ی A زودتر به زمین می‌رسد .
اما این که سرعت کدام بیشتر است :

$$V_f^2 - V_0^2 = 2gh \rightarrow V_f^2 = V_0^2 + 2gh$$

پس هر کدام اندازه V_f بیشتری داشته باشد سرعتش هنگام رسیدن به زمین بیشتر است .
با توجه به اطلاعات مساله ، گلوله‌ی B با سرعت بیشتری به زمین می‌رسد.

۴۵- سنگی از لبه‌ی یک بام با سرعت اولیه $10 \frac{m}{s}$ به طور عمودی به طرف بالا پرتاب می‌شود / اگر در آخرین ثانیه قبل از رسیدن به زمین مسافت ۳۵ متر را طی کند ارتفاع لبه‌ی بام از سطح زمین چند متر است؟

- (۱) ۶۰ (۲) ۷۵ (۳) ۸۰ (۴) ۸۵

گزینه ۲ صحیح است.

با انتخاب لبه‌ی بام به عنوان مبدأ حرکت و جهت مثبت محور رو به بالا داریم:

$$y = -\frac{1}{2}gt^2 + V_0 t + y_0 \quad \begin{matrix} y_0 = 0 \\ V_0 = 10 \end{matrix} \quad \rightarrow \quad y = -5t^2 + 10t$$

جابجایی ثانیه‌ی آخر ۳۵- متر است زیرا در خلاف جهت محور است.

$$-35 = y(t) - y(t-1) = -5t^2 + 10t + 5(t-1)^2 - 10(t-1) = -5t^2 + 10t + 5t^2 - 10t + 5 - 10t + 10$$

$$\rightarrow t = 5(s)$$

مدت زمان رسیدن سنگ به زمین

$$y(5) = -5 \times 5^2 + 10 \times 5 = -75(m)$$

ارتفاع لبه بام از سطح زمین ۷۵ متر است.

۴۶- یک بالن با شتاب ثابت $2 \frac{m}{s}$ از سطح زمین و از حال سکون به طرف بالا حرکت می‌کند/ اگر پس از ۵ ثانیه حرکت بسته‌ای از داخل بالن رها شود این بسته با چه سرعتی به زمین می‌رسد؟

- (۱) $10\sqrt{5}$ (۲) $10\sqrt{7}$ (۳) $10\sqrt{3}$ (۴) $10\sqrt{6}$

گزینه ۴ صحیح است.

ابتدا باید ببینیم که در این ۵ ثانیه بالن به چه ارتفاعی می‌رسد و سرعتش چقدر می‌شود.

$$\Delta y = \frac{1}{2}at^2 = \frac{1}{2} \times 2 \times 5^2 = 25(m)$$

$$V = at + V_0 = 2 \times 5 + 0 = 10 \left(\frac{m}{s} \right)$$

پس بسته مورد نظر از ارتفاع ۲۵ متری با سرعت اولیه $10(m/s)$ به طرف بالا پرتاب شده است. ضمناً از لحظه رها شدن شتاب آن فقط g است.

با انتخاب جهت مثبت محور رو به بالا و با استفاده از رابطه مستقل از زمان داریم:

$$V^2 - V_0^2 = -2g\Delta y \quad \rightarrow \quad V^2 - 100 = -20 \times (-25) \Rightarrow V = 10\sqrt{6} \left(\frac{m}{s} \right)$$

۴۷- از بالای یک بام به ارتفاع h نسبت به زمین سنگی بدون سرعت اولیه رها می شود و در همین لحظه سنگ دیگری با سرعت اولیه V_1 از پای ساختمان به طرف بالا پرتاب می گردد / اگر در لحظه عبور دو سنگ از کنار یکدیگر سرعت های آن ها هم اندازه باشد ارتفاع اوج سنگی که از پایین پرتاب شده کدام است ؟

(۱) h

(۲) کمتر از h

(۳) بیشتر از h

(۴) بسته به مقادیر V_1 و h هر یک از سه حالت قبل ممکن است /

گزینه ۱ صحیح است .

حل اول :

با انتخاب جهت مثبت محور رو به بالا:

$$\left. \begin{array}{l} A: V_1 = V_1 - gt_1 \\ B: -V_1 = -gt_1 \end{array} \right\} \Rightarrow t_1 = \frac{V_1}{2g}$$

با انتخاب پای ساختمان به عنوان مبدأ داریم:

$$\left. \begin{array}{l} y_A = -\frac{1}{2}gt^2 + V_1 t \\ y_B = -\frac{1}{2}gt^2 + h \end{array} \right\} \xrightarrow{y_A = y_B} t_1 = \frac{h}{V_1}$$

پس ارتفاع لبه بام برابر ارتفاع اوج سنگ است.

حل دوم: با توجه به مساوی بودن شتاب دو سنگ همان قدر که طول کشیده تا سرعت سنگ از صفر به V_1 برسد طول می کشد تا سرعت سنگ از V_1 به صفر برسد و در این مدت سنگ دقیقاً تا همان لبه بام بالا می رود . پس ارتفاع اوج همان است.

$$\frac{h}{V_1} = \frac{V_1}{2g} \Rightarrow h = \frac{V_1^2}{2g}$$

۴۸- از لبه بام سنگی به طور عمودی به طرف بالا پرتاب می شود / سنگ ۶ ثانیه بعد با سرعت $40 \frac{m}{s}$ به

زمین می رسد / با چشم پوشی از مقاومت هوا ارتفاع لبه بام از سطح زمین چند متر است ؟

(۴) ۴۰

(۳) ۸۰

(۲) ۶۰

(۱) ۱۲۰

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

$$V - V_0 = gt \Rightarrow 40 - V_0 = 10 \times 6 \Rightarrow V_0 = -20 \frac{m}{s}$$

سرعت اولیه روبه بالا است.

$$h = \frac{1}{2}gt^2 + V_0 t + h_0 \Rightarrow h = +5t^2 - 20t(5t^2 - 20t)$$

$$\Rightarrow h = +5 \times 6^2 - 20 \times 6 \Rightarrow h = 60m$$

۴۹- سنگی از یک بلندی رها می‌شود و با سرعت ۴۲ متر بر ثانیه به زمین می‌رسد/ با چشم پوشی از مقاومت هوا یک ثانیه قبل از رسیدن به زمین، سنگ در چه ارتفاعی نسبت به زمین بوده است؟

$$(g = 10 \frac{m}{s})$$

۳۳ (۴)

۳۸ (۳)

۳۷ (۲)

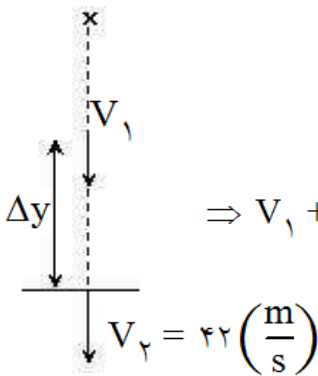
۳۵ (۱)

گزینه ۲ پاسخ است.

در سقوط آزاد (بدون سرعت اولیه) در هر ثانیه سرعت جسم $10 \left(\frac{m}{s}\right)$ زیاد می‌شود.

$$(V = gt \Rightarrow \Delta V = g \times 1 = 10)$$

سرعت جسم در یک ثانیه قبل از رسیدن به زمین $V_1 = 32 \left(\frac{m}{s}\right)$ $\Rightarrow V_1 + (10 \times 1) = 42 \Rightarrow V_1 = 32 \left(\frac{m}{s}\right)$

$$\Delta y = \frac{V_1 + V_2}{2} \cdot \Delta t = \frac{32 + 42}{2} \times 1$$

$$\Delta y = \frac{74}{2} \times 1 = 37(m)$$

۵۰- جسمی از بام ساختمان بلندی به ارتفاع ۱۸۰ متر از سطح زمین، رها می‌شود/ جسم پس از چه مدت

زمان به سطح زمین برخورد می‌کند؟ $(g = 10 \frac{m}{s})$

۱۲ (۴)

۶ (۳)

۴ (۲)

۹ (۱)

گزینه ۳ پاسخ است.

با انتخاب نقطه‌ی رها شدن جسم به عنوان مبدأ و جهت مثبت محور رو به پایین داریم:

$$y = \frac{1}{2}gt^2 + V_0 t \Rightarrow 180 = 5t^2 \Rightarrow t^2 = 36 \Rightarrow t = 6s$$

۵۱- از لبه بام، سنگی با سرعت اولیه $\frac{m}{s} 30$ به طور عمودی به طرف بالا پرتاب می‌شود/ اگر در آخرین ثانیه

سقوط تا زمین این سنگ مسافت $\frac{m}{s} 40$ را طی کند، ارتفاع لبه بام از زمین چند متر است؟ (مقاومت هوا

$$g = 10 \frac{m}{s^2} \text{ (فرض می‌شود)}$$

۶۰ (۴

۵۶/۲۵ (۳

۸۱/۲۵ (۲

۷۵ (۱

گزینه ۳ پاسخ است.

حل اول: با انتخاب جهت مثبت محور رو به بالا و مبدا نقطه پرتاب داریم: $y = -\frac{1}{2}gt^2 + V_0 t = -5t^2 + 30t$

با توجه به اینکه سنگ در ثانیه آخر ۴۰ متر پایین می‌رود جابجایی (-۴۰) متر است.

$$y(t) - y(t-1) = -40$$

$$[-5t^2 + 30t] - [-5(t-1)^2 + 30(t-1)] = -40$$

$$-5(2t-1) + 30 = -40 \Rightarrow 2t-1 = 14 \Rightarrow t = 7/5(s)$$

پس در کل $7/5$ ثانیه $56/25$ متر سقوط کرده است یعنی: $H = 56/25(m)$.

حل دوم:

$$\bar{V} = \frac{\Delta y}{\Delta t} = \frac{40}{1} = 40 \text{ m/s}$$

سرعت متوسط در ثانیه آخر سقوط

این سرعت در لحظه وسط ثانیه آخر یعنی $0/5$ ثانیه مانده به آخر سقوط است پس با سرعت 45 m/s به زمین می‌رسد (در سقوط آزاد در هر ثانیه ۱۰ واحد به سرعت اضافه می‌شود)

مسافت طی شده تا رسیدن به زمین:

$$V = \bar{V} + g\Delta t = 40 + 10(0/5) = 45 \text{ m/s}$$

$$V^2 - V_0^2 = -2g\Delta y \Rightarrow 45^2 - 30^2 = -20H \Rightarrow H = \frac{(45-30)(45+30)}{-20} = \frac{3 \times 75}{-4} = -56/25(m)$$

۵۲- سنگی از یک بلندی با سرعت اولیه $۲۰ \frac{m}{s}$ به طور عمودی بطرف بالا پرتاب می شود/ اگر اندازه سرعت

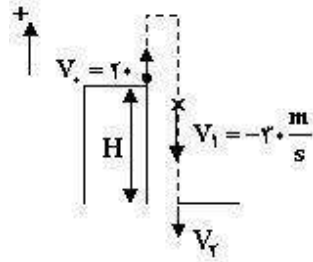
سنگ ۱ ثانیه قبل از رسیدن به زمین $۳۰ \frac{m}{s}$ باشد ارتفاع محل پرتاب از سطح زمین چند متر است؟

- (۱) ۲۰ (۲) ۱۲۰ (۳) ۸۰ (۴) ۶۰

گزینه ۴ پاسخ است.

چون $۳۰ \frac{m}{s}$ بیشتر از سرعت پرتاب است مسلماً نقطه مورد نظر پایین تر از محل پرتاب است و جسم در حال پایین

آمدن است پس:

سرعت رسیدن سنگ به زمین

$$V_f = -۳۰ \frac{m}{s}$$

$$\Delta V = -g \cdot \Delta t \Rightarrow V_f = -g \cdot \Delta t + V_1 = -۱۰ \times ۱ + (-۲۰) = -۳۰ \frac{m}{s}$$

$$V_f^2 - V_1^2 = 2gH \Rightarrow ۳۶۰۰ - ۴۰۰ = ۲۰H \Rightarrow H = ۶۰ (m)$$

۵۳- از لبه یک بام سنگی با سرعت اولیه $۲۵ \frac{m}{s}$ به طور عمودی بطرف بالا پرتاب می شود/ اگر سنگ ۶ ثانیه

بعد به زمین برسد با چشم پوشی از مقاومت هوا اندازه سرعت متوسط آن تا رسیدن به زمین چند متر بر ثانیه است؟

- (۱) ۱۰ (۲) ۵ (۳) ۲۰ (۴) ۳۵

گزینه ۲ پاسخ است.

مبدأ را نقطه پرتاب و جهت محور را رو به بالا انتخاب می کنیم. ابتدا سرعت سنگ را در رسیدن به زمین به دست می آوریم:

$$V = gt + V_0 = -۱۰t + ۲۵ = -۱۰ \times ۶ + ۲۵ = -۳۵ \frac{m}{s}$$

چون حرکت با شتاب ثابت انجام می شود سرعت متوسط برابر است با میانگین سرعت اولیه و نهایی.

$$\bar{V} = \frac{V_0 + V_1}{۲} = \frac{۲۵ + (-۳۵)}{۲} = -۵ \frac{m}{s}$$

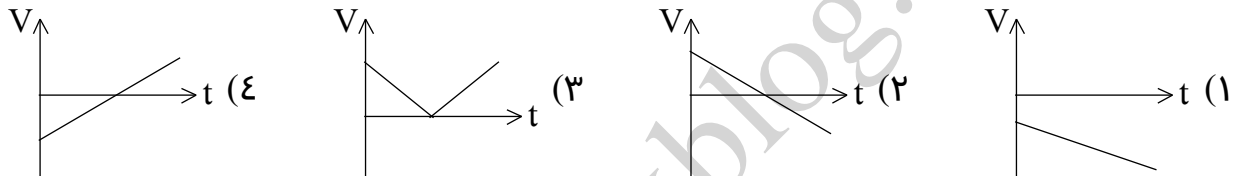
۵۴- گلوله‌ای را با سرعت اولیه‌ی $10 \frac{m}{s}$ در راستای قائم از ارتفاع ۱۰۰ متری سطح زمین به طرف بالا پرتاب می‌کنیم و هم‌زمان از سطح زمین گلوله‌ی دیگری را با سرعت $30 \frac{m}{s}$ به طرف بالا پرتاب می‌کنیم/ دو گلوله پس از چند ثانیه از کنار یکدیگر می‌گذرند؟ (مقاومت هوا ناچیز است و $g = 10 \frac{m}{s^2}$)

- (۱) ۵ (۲) ۱۰ (۳) ۱۲ (۴) ۱۵

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است.

$$\left. \begin{aligned} y_1 &= -5t^2 + 10t + 100 \\ y_2 &= -5t^2 + 30t \end{aligned} \right\} \Rightarrow 10t + 100 = 30t \Rightarrow 20t = 100 \Rightarrow t = 5 \text{ S}$$

۵۵- نمودار سرعت - زمان جسمی که در شرایط خلأ با سرعت اولیه در راستای قائم به طرف پایین پرتاب شده است، کدام است؟

گزینه‌ی ۱ صحیح است. اندازه‌ی سرعت جسم تا رسیدن به زمین پیوسته رو به افزایش است و گزینه‌ی ۱ چنین حالت را دارد.

۵۶- از یک بلندی گلوله‌ای در شرایط خلأ با سرعت $15 \frac{m}{s}$ در راستای قائم رو به بالا پرتاب می‌شود/ مسافتی

که گلوله در ثانیه‌ی سوم حرکت طی می‌کند چند متر خواهد بود؟

- (۱) ۵ (۲) ۱۰ (۳) ۱۱/۲۵ (۴) ۱۵

گزینه‌ی ۲ صحیح است. معادله‌ی سرعت گلوله به صورت $V = -10t + 15$ است و در لحظه‌ی $t = 2s$ سرعت گلوله $5 \frac{m}{s}$ است. در ثانیه‌ی سوم گلوله با سرعت اولیه‌ی $5 \frac{m}{s}$ به مدت یک ثانیه پایین می‌رود. پس:

$$\left\{ \begin{aligned} \Delta y &= -\frac{1}{2}gt^2 + V_0t \\ t &= 1s \end{aligned} \right\} \Rightarrow \Delta y = -5(1)^2 + (-5)(1) = -10m \Rightarrow |\Delta y| = 10m$$

۵۷- گلوله‌ای از ارتفاع h رها می‌شود/ هم‌زمان گلوله‌ی دیگری با سرعت اولیه‌ی V_1 از سطح زمین در راستای قائم رو به بالا پرتاب می‌شود/ اگر سرعت این دو گلوله هنگام رسیدن به هم برابر باشد، اندازه‌ی این سرعت چند V_1 است؟

$$\frac{1}{3} \quad (1) \quad \frac{1}{2} \quad (2) \quad \frac{2}{3} \quad (3) \quad \frac{\sqrt{2}}{2} \quad (4)$$

گزینه‌ی ۲ صحیح است. معادله‌ی سرعت گلوله‌ها را می‌نویسیم: $V_1 = -gt$ سرعت گلوله‌ای که رها می‌شود، $V_2 = -gt + V_1$ سرعت گلوله‌ای که پرتاب می‌شود. اگر در لحظه‌ی t اندازه‌ی سرعت گلوله‌ها را برابر بگیریم،

$$\begin{cases} |V_2| = V = |V_1| = gt \\ V_2 = -gt + V_1 \end{cases} \Rightarrow V = -V + V_1 \Rightarrow 2V = V_1 \Rightarrow V = \frac{1}{2} V_1$$
 می‌توان نوشت:

۵۸- گلوله‌ای با سرعت اولیه‌ی ۲۸ متر بر ثانیه در راستای قائم رو به بالا پرتاب می‌شود/ فاصله‌ی زمانی بین دو لحظه‌ای که اندازه‌ی سرعت این گلوله $10 \frac{m}{s}$ می‌شود، چند ثانیه است؟ (مقاومت هوا ناچیز و

$$g = 10 \frac{m}{s^2} \text{ است})$$

$$\frac{1}{4} \quad (1) \quad 2 \quad (2) \quad 3 \quad (3) \quad \frac{3}{2} \quad (4)$$

گزینه‌ی ۲ صحیح است. یک ثانیه قبل از رسیدن گلوله به نقطه‌ی اوج، سرعتش $10 \frac{m}{s} + 10 \frac{m}{s}$ است و یک ثانیه پس از برگشت از نقطه‌ی اوج، سرعتش $10 \frac{m}{s} - 10 \frac{m}{s}$ می‌شود. اختلاف زمانی این دو لحظه برابر با ۲ ثانیه است.

۵۹- گلوله‌ای را با سرعت $15 \frac{m}{s}$ از ارتفاع h که به اندازه‌ی کافی بلند است/ در راستای قائم رو به بالا پرتاب

می‌کنیم/ پس از چند ثانیه اندازه‌ی سرعت گلوله به $25 \frac{m}{s}$ می‌رسد؟ $(g = 10 \frac{m}{s^2})$

$$\frac{2}{5} \quad (1) \quad 3 \quad (2) \quad 4 \quad (3) \quad \frac{4}{5} \quad (4)$$

گزینه‌ی ۳ صحیح است. اگر $V_1 = 15 \frac{m}{s}$ و $V = -25 \frac{m}{s}$ فرض کنیم، می‌توان نوشت:

$$V = -gt + V_1 \Rightarrow -25 = -10t + 15 \Rightarrow t = 4s$$

۶۰- از بالای برجی گلوله‌ای را در راستای قائم رو به بالا پرتاب می‌کنیم/ پس از ۳ ثانیه سرعت گلوله $25 \frac{m}{s}$ رو به پایین می‌شود/ سرعت اولیه‌ی گلوله چند متر بر ثانیه است؟ (مقاومت هوا ناچیز است،

$$g = 10 \frac{m}{s^2}$$

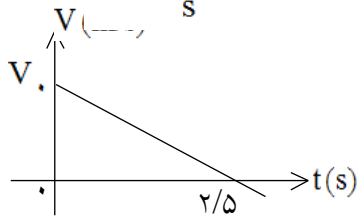
$$5 \quad (1) \quad 10 \quad (2) \quad 15 \quad (3) \quad 25 \quad (4)$$

گزینه‌ی ۱ صحیح است. معادله‌ی سرعت گلوله به صورت $V = -10T + V_1$ است. حال اگر در این معادله به ازای

$$t = 3s \text{ سرعت را } 25 \frac{m}{s} \text{ بگذاریم، } V_1 \text{ محاسبه می‌شود. } -25 = -10(3) + V_1 \Rightarrow V_1 = 5 \frac{m}{s}$$

۶۱- نمودار سرعت-زمان جسمی که در راستای قائم رو به بالا پرتاب می‌شود، مطابق شکل زیر است/ این

جسم تا برگشت به مبدأ پرتاب چه مسافتی را برحسب متر طی کرده است؟ $(g = 10 \frac{m}{s^2})$

- (۱) صفر
(۲) ۳۱/۲۵
(۳) ۵۰
(۴) ۶۲/۵

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. جسم در ۲/۵ ثانیه به نقطه‌ی اوج رسیده است، مانند این است که بگوییم جسم ۲/۵ ثانیه

بدون سرعت اولیه سقوط آزاد داشته است. $h = \frac{1}{2}gt^2 = \frac{1}{2} \times 10 \times (2/5)^2 = 31/25 \text{ m}$ (ارتفاع اوج)

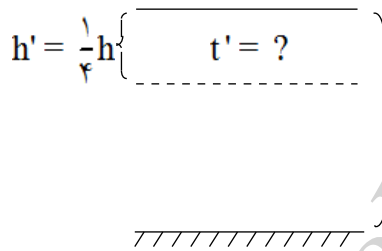
مسافت طی شده دو برابر ارتفاع اوج یعنی ۶۲/۵ متر است.

۶۲- جسمی از ارتفاع h سقوط آزاد کرده و پس از ۶ ثانیه به زمین می‌رسد/ این جسم $\frac{1}{4}$ ابتدای مسیرش را

در چند ثانیه طی کرده است؟ $(g = 10 \frac{m}{s^2})$

- (۱) ۲
(۲) ۴
(۳) ۱/۵
(۴) ۳

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. ابتدا ارتفاع کل سقوط را به دست می‌آوریم.

$$h = \frac{1}{2}gt^2 \Rightarrow h = \frac{1}{2} \times 10 \times 36$$

$$h(t = 6s) \Rightarrow h = 180 \text{ m} \Rightarrow \frac{1}{4}h = \frac{180}{4} = 45 \text{ m}$$

$$h' = \frac{1}{2}gt'^2 \Rightarrow 45 = \frac{1}{2} \times 10 \times t'^2$$

$$\Rightarrow 45 = 5t'^2 \Rightarrow t'^2 = 9 \Rightarrow t' = 3 \text{ s}$$

راه حل دیگر: طبق رابطه‌ی $h = \frac{1}{2}gt^2$ و از آنجایی که $\frac{1}{4}g$ مقدار ثابتی است، h با t^2 رابطه‌ی مستقیم دارد.

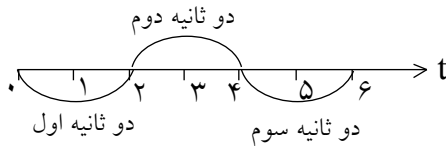
$$\frac{h'}{h} = \left(\frac{t'}{t}\right)^2 \Rightarrow \frac{45}{180} = \frac{t'}{36} \Rightarrow \frac{1}{4} = \frac{t'^2}{36} \Rightarrow t'^2 = 9 \Rightarrow t' = 3 \text{ s}$$

۶۳- جسمی از ارتفاع h سقوط می‌کند و پس از λ ثانیه به زمین می‌رسد/ این جسم در دو ثانیه‌ی سوم

حرکت چه مسافتی را بر حسب متر طی کرده است؟ $\left(g = 10 \frac{m}{s^2}\right)$

- (۱) ۸۰ (۲) ۱۰۰ (۳) ۱۸۰ (۴) ۳۲۰

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. $h = \frac{1}{2}gt^2$

$$\begin{cases} t_1 = 2 \rightarrow h_1 = \frac{1}{2}gt_1^2 = \frac{1}{2} \times 10 \times 4 = 20 \text{ m} \\ t_2 = 4 \rightarrow h_2 = \frac{1}{2}gt_2^2 = \frac{1}{2} \times 10 \times 16 = 80 \text{ m} \\ t_3 = 6 \rightarrow h_3 = \frac{1}{2}gt_3^2 = \frac{1}{2} \times 10 \times 36 = 180 \text{ m} \end{cases}$$

$$\Delta h = h_3 - h_1 = 180 - 20 = 160 \text{ m}$$

۶۴- سنگی از بلندی بدون سرعت اولیه رها می‌شود و با سرعت $55 \frac{m}{s}$ به زمین می‌رسد/ در ۲ ثانیه‌ی

آخر سقوط چند متر را طی می‌کند؟

- (۱) ۸۰ (۲) ۹۰ (۳) ۹۵ (۴) ۸۵

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.

سرعت سنگ ۲ ثانیه قبل از رسیدن به زمین $v_1 = 35 \frac{m}{s} \Rightarrow v_1 = 2 \times 10 \Rightarrow 55 - v_1 = 2 \times 10 \Rightarrow v_1 = 35 \frac{m}{s}$

$$\Delta x = \frac{v_1 + v_2}{2} \cdot \Delta t = \frac{35 + 55}{2} \times 2 = 90 \text{ (m)}$$

توجه: می‌توانستیم مسأله را با رابطه‌ی مستقل از زمان نیز حل کنیم، زیرا شتاب حرکت برابر g و ثابت است. ولی استفاده از معادله‌ی مستقل از شتاب، زمان حل را کوتاه‌تر می‌کند.

۶۵- از لبه‌ی یک بام سنگی به‌طور عمودی پرتاب می‌شود/ سنگ ۴ ثانیه بعد، مجدداً از محل پرتاب می‌گذرد و ۳ ثانیه بعد از آن به زمین می‌رسد/ اندازه‌ی سرعت سنگ هنگام رسیدن به زمین چند متر بر ثانیه است؟

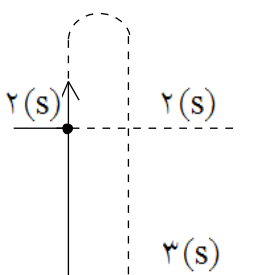
- (۱) ۳۰ (۲) ۲۵ (۳) ۶۰ (۴) ۵۰

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.

$$\Delta t = 2 \frac{V_0}{g} \Rightarrow 4 = 2 \frac{V_0}{10} \Rightarrow V_0 = 20 \frac{m}{s}$$

اگر جهت مثبت را رو به بالا در نظر بگیریم $(a = -g, V_0 = 20)$

$$v = -gt + V_0 \Rightarrow V = -10 \times 5 + 20 = -50 \frac{m}{s}$$

راه دوم: سنگ ۴ ثانیه بعد مجدداً از محل پرتاب گذشته است، یعنی هر نیمه را در ۲ ثانیه طی کرده است. مطابق شکل سنگ ۲ ثانیه طول کشیده است تا به نقطه‌ی اوج برسد و سپس ۲ ثانیه طول کشیده است تا به نقطه‌ی پرتاب باز گردد. بدین ترتیب سنگ از نقطه‌ی اوج (نقطه‌ی شروع حرکت سقوط آزاد خود) تا رسیدن به زمین ۵ ثانیه در راه

بوده است و داریم: $|v| = gt = 10 \times 5 = 50 \frac{m}{s}$

۶۶- از لبه‌ی یک بام، سنگی بدون سرعت اولیه رها می‌شود و یک ثانیه بعد از آن، سنگ دیگری به طور عمودی از همان محل پرتاب می‌شود/ اگر سنگ اول با سرعت ۴۰ متر بر ثانیه به زمین برسد، سرعت پرتاب سنگ دوم چند متر بر ثانیه باشد تا دو سنگ با هم به زمین برسند؟

- (۱) ۱۵ (۲) ۱۰ (۳) $\frac{۳۵}{۳}$ (۴) $\frac{۲۵}{۳}$

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.

$$V^2 - V_0^2 = 2g\Delta y$$

سنگ اول: $(۴۰)^2 - ۰^2 = ۲۰ \Delta y \rightarrow \Delta y = ۸۰ (m)$

$$v = gt + V_0 \Rightarrow ۴۰ = ۱۰t + ۰ \rightarrow t = ۴ (s)$$

ارتفاع لبه‌ی بام از زمین ۸۰ متر است و سنگ اول این فاصله را در مدت ۴ ثانیه طی می‌کند. سنگ دوم ۱ ثانیه دیرتر پرتاب شده پس می‌بایست فاصله‌ی ۸۰ متری را در ۳ ثانیه طی کند تا هم‌زمان با سنگ اول به زمین برسد.

$$\Delta y = \frac{1}{2}gt^2 + V_0t$$

$$۸۰ = ۵ \times ۳^2 + ۳V_0 \Rightarrow V_0 = \frac{۳۵}{۳} \left(\frac{m}{s} \right)$$

۶۷- از سطح زمین سنگی با سرعت اولیه‌ی $۳۰ \frac{m}{s}$ به طور عمودی به طرف بالا پرتاب می‌شود/ از لحظه‌ی پرتاب تا زمانی که اندازه‌ی سرعت آن برای دومین مرتبه ۱۰ متر بر ثانیه شود، چه مسافتی را بر حسب متر طی می‌کند؟

- (۱) ۶۰ (۲) ۳۰ (۳) ۵۰ (۴) ۴۰

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. مطابق شکل مسافت مورد نظر برابر است با $AB + BC$

$$AB = \text{ارتفاع اوج} = \frac{V_0^2}{2g} = \frac{۳۰^2}{۲۰} = ۴۵ (m)$$

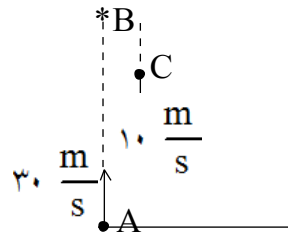
BC مسافتی است که در سقوط آزاد طی می‌شود تا سرعت به $۱۰ \frac{m}{s}$ برسد. از رابطه‌ی مستقل از زمان استفاده

می‌کنیم.

$$v^2 - V_0^2 = 2g\Delta y$$

$$۱۰^2 - ۰ = ۲ \times ۱۰ \times BC \Rightarrow BC = ۵ (m)$$

$$AB + BC = ۵۰ (m)$$

۶۸- در لحظه‌ای که سنگ A از لبه‌ی یک بام رها می‌شود، سنگ B از پایین همان ساختمان به‌طور عمودی به طرف بالا پرتاب می‌شود/ اگر در لحظه‌ای که دو سنگ از کنار هم می‌گذردند اندازه‌ی سرعت هر کدام ۲۰ متر بر ثانیه باشد، ارتفاع لبه‌ی بام از سطح زمین چند متر است؟

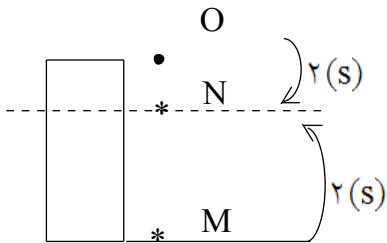
- (۱) ۴۰ (۲) ۲۰ (۳) ۶۰ (۴) ۸۰

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. راه اول: سنگ A یک حرکت سقوط آزاد بدون سرعت اولیه انجام می‌دهد. که سرعت آن از رابطه‌ی زیر حساب می‌شود.

$$v_A = -gt = -10t \Rightarrow -20 = -10t \rightarrow t = 2(s)$$

یعنی از لحظه‌ی شروع تا زمانی که دو سنگ از کنار هم می‌گذردند ۲ ثانیه طول می‌کشد. برای سنگ B داریم:

$$v_B = -gt + V_0 \Rightarrow 20 = -10 \times 2 + V_0 \Rightarrow V_0 = 40 \frac{m}{s}$$

$$ON = \left| -\frac{1}{2}gt^2 \right| = 5 \times 2^2 = 20(m)$$

$$MN = -\frac{1}{2}gt^2 + V_0t = -5 \times 2^2 + 40 \times 2 = 60(m)$$

$$OM = 60 + 20 = 80(m)$$

دقت: می‌توان ثابت کرد اگر دو سنگ با سرعت هم‌اندازه از کنار هم بگذردند ارتفاع لبه‌ی بام از زمین با ارتفاع اوج B مساوی است.

راه دوم: می‌توان مساله را از روشی بسیار ساده‌تر حل کرد. سنگ A که سقوط آزاد کرده است، دو ثانیه در راه بوده تا به سنگ B برسد. بدین ترتیب چون هر دو سنگ هم‌زمان پرتاب شده‌اند، یعنی سنگ B نیز ۲ ثانیه در راه بوده است تا به سنگ A برسد. بدین ترتیب داریم:

$$v_B = -gt + V_0 \Rightarrow 20 = -10 \times 2 + V_0 \Rightarrow V_0 = 40 \frac{m}{s}$$

پس زمان رسیدن سنگ B تا اوج برابر است با: $t = \frac{v_0}{g} = 4(s)$ که تا این نقطه (نقطه‌ی N) سنگ B، ۲ ثانیه را

پیموده است. پس اگر ۲ ثانیه‌ی دیگر را نیز طی کند، معادل ۴ ثانیه در راه بوده است و به نقطه‌ی شروع حرکت سنگ A خواهد رسید، یعنی ارتفاع اوج سنگ B همان ارتفاع بام است.

$$y = \frac{V_0^2}{2g} = \frac{40 \times 40}{20} = 80(m)$$

۶۹- گلوله‌ای از سطح زمین به‌طور عمودی با سرعت اولیه‌ی V_0 به طرف بالا پرتاب می‌شود/ در چه

کسری از ارتفاع اوج نسبت به زمین اندازه‌ی سرعت آن V_0 می‌شود؟

$$(1) \frac{24}{25} \quad (2) \frac{1}{25} \quad (3) \frac{1}{5} \quad (4) \frac{4}{5}$$

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است.

$$V^2 - V_0^2 = -2g\Delta y \rightarrow \frac{V_0^2}{25} - V_0^2 = -2g\Delta y \Rightarrow \Delta y = \frac{24}{25} \frac{V_0^2}{2g}$$

$$H = \frac{V_0^2}{2g} \rightarrow \Delta y = \frac{24}{25} H$$

۷۰- گلوله‌ای را با سرعت اولیه‌ی $40 \frac{m}{s}$ در راستای قائم به سمت بالا پرتاب می‌کنیم/ سرعت متوسط گلوله

در ثانیه‌ی دوم حرکت چند متر بر ثانیه است؟ (مقاومت هوا ناچیز است/)

$$(1) 20 \quad (2) 25 \quad (3) 30 \quad (4) 35$$

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. ثانیه‌ی دوم یعنی بین لحظات $t = 1$, $t = 2$

برای نوشتن معادله‌ی سرعت - زمان، جهت مثبت محور مختصات را روبه بالا می‌گیریم. در نتیجه سرعت اولیه مثبت و بردار شتاب که روبه پایین است را منفی می‌گیریم.

$$V = -gt + V_0 \quad \begin{cases} t = 1 \Rightarrow V_1 = -10 \times 1 + 40 = 30 \frac{m}{s} \\ t = 2 \Rightarrow V_2 = -10 \times 2 + 40 = 20 \frac{m}{s} \end{cases}$$

$$\bar{V} = \frac{V_2 + V_1}{2} = \frac{30 + 20}{2} = 25 \frac{m}{s} \quad \text{چون شتاب ثابت است.}$$

راه حل دیگر: جابه‌جایی در ثانیه‌ی n ام:

$$n = 2 \Rightarrow \Delta y = -\frac{1}{2} \times 10 \times (2 \times 2 - 1) + 40 \times 2 = 25 \text{ m}$$

$$\bar{V} = \frac{\Delta y}{\Delta t} = \frac{25}{2-1} = 25 \frac{m}{s}$$

۷۱- از ارتفاع معین، گلوله‌ای رها می‌شود و لحظه‌ای بعد گلوله‌ی دیگری از همان نقطه رها می‌شود/ تا رسیدن گلوله‌ی اول به زمین، فاصله‌ی بین دو گلوله چگونه تغییر می‌کند؟ (مقاومت هوا ناچیز است/)

(۱) ثابت می‌ماند/ (۲) کاهش می‌یابد/ (۳) افزایش می‌یابد/ (۴) بستگی به جرم گلوله‌ها دارد

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.

$$h_1 = \frac{1}{2}gt^2 \quad \text{در حال زیاد شدن} \quad \text{مقدار ثابت}$$

$$h_2 = \frac{1}{2}gt'^2 \Rightarrow h_2 - h_1 = \frac{1}{2}g(t'^2 - t^2) = \frac{1}{2}g(t' - t)(t' + t)$$

فاصله‌ی دو گلوله $(h_2 - h_1)$ در حال زیاد شدن است \Rightarrow

روش دوم: سرعت گلوله‌ی اول همواره از سرعت گلوله‌ی دوم بیشتر است، پس فاصله‌ی آن‌ها در حال افزایش می‌باشد.

۷۲- گلوله‌ای از ارتفاع ۸۰ متری بدون سرعت اولیه در شرایط خلأ سقوط می‌کند/ در لحظه‌ای که به ارتفاع ۲۰ متری زمین می‌رسد سرعت آن چه کسری از سرعت گلوله در لحظه رسیدن به زمین است؟

(۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{\sqrt{3}}{2}$ (۳) $\frac{\sqrt{3}}{3}$ (۴) $\frac{1}{4}$

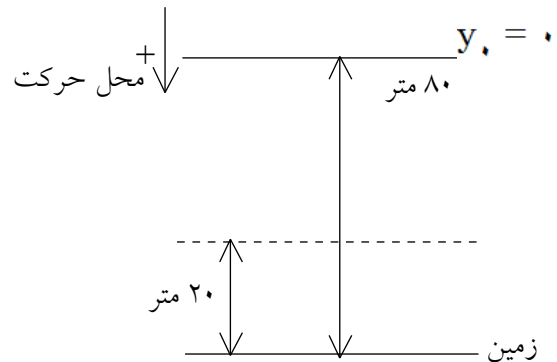
گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.

$$V^2 - V_0^2 = 2gh$$

$$V^2 - 0 = 2 \times 10 \times 80$$

$$V^2 - 0 = 2 \times 10 \times 20$$

$$\frac{V^2}{V^2} = \sqrt{\frac{20}{80}} = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

۷۳- در سقوط آزاد یک جسم در شرایط خلأ تغییر سرعت جسم در ثانیه‌ی دوم حرکتش برابر ΔV است/ در این صورت تغییر سرعت در ثانیه پنجم حرکت چند ΔV است؟

(۱) ۲ (۲) ۵ (۳) ۱ (۴) ۲/۵

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. ثانیه دوم یعنی بین $t=1$ و $t=2$ و ثانیه پنجم یعنی بین $t=4$ و $t=5$ در بازه‌های زمانی یک ثانیه، تغییر سرعت در واحد زمان همان شتاب متوسط است که در این حرکت با شتاب لحظه‌ای یعنی g برابر است زیرا حرکت سقوط آزاد با شتاب ثابت انجام می‌شود.

$$\bar{a} = \frac{\Delta V}{\Delta t} \xrightarrow{\Delta t = 1} \bar{a} = \Delta V \Rightarrow \Delta V = g \quad \Delta V = at = gt$$

۷۴- گلوله‌ی A از ارتفاع ۱۰ متری سطح زمین با سرعت اولیه $\frac{3}{5} \frac{m}{s}$ و به صورت همزمان با آن گلوله B را

از ارتفاع ۱۲ متری سطح زمین با سرعت اولیه $\frac{2}{5} \frac{m}{s}$ به سمت بالا پرتاب می‌کنیم/ پس از چند ثانیه دو

گلوله به هم می‌رسند؟

(۱) در مدت حرکت، دو گلوله به هم نمی‌رسند / (۲) ۰/۴

(۳) ۲ (۴) ۱

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. فاصله اولیه دو گلوله دو متر است پس:

$$y_A - y_B = 2m$$

$$-\frac{1}{2}gt^2 + V_{0,A}t + \frac{1}{2}gt^2 - V_{0,B}t = 2$$

$$(V_{0,A} - V_{0,B})t = 2 \Rightarrow (3 - 2)t = 2 \Rightarrow t = 2s \quad \text{زمان به هم رسیدن}$$

اما محاسبه نشان می‌دهد که گلوله A قبل از این زمان به زمین رسیده است. با در نظر گرفتن زمین به عنوان مبدأ و جهت مثبت رو به بالا داریم:

$$y_A = -\frac{1}{2}gt^2 + V_{0,A}t$$

$$-10 = -5t^2 + 3t \Rightarrow t \cong 1.7s$$

پس در طول حرکت به هم نمی‌رسند

راه حل دیگر: شتاب نسبی گلوله صفر است زیرا $a_A = a_B = g$ پس حرکت دو گلوله نسبت به هم یکنواخت است در نتیجه: نسبی $\Delta y = V_{0,A}t$ فاصله اولیه t : زمان بهم رسیدن چون در یک جهت پرتاب شده‌اند

$$V_{0,A} = |V_{0,A} - V_{0,B}| \quad \text{نسبی و داریم:}$$

$$V_{0,A} = 1 \left(\frac{m}{s} \right) \Rightarrow \Delta y = V_{0,A}t \Rightarrow 2 = 1 \times t \Rightarrow t = 2(s)$$

تشریح گزینه‌های نادرست: گزینه‌ی ۲: اگر در خلاف جهت هم پرتاب شوند.

$$y = (V_{0,A} + V_{0,B})t$$

$$2 = 5t \Rightarrow t = 0.4s$$

گزینه‌ی ۳: در پاسخ سوال توضیح داده شده.

۷۵- گلوله‌ای را در راستای قائم با سرعت اولیه $\frac{30}{5} \frac{m}{s}$ به سمت بالا پرتاب می‌کنیم/ پس از چند ثانیه اندازه

سرعت آن به $\frac{10}{5} \frac{m}{s}$ می‌رسد؟

(۴) ۲/۰

(۳) ۳/۵

(۲) ۴

(۱) ۲

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. از آنجا که حرکت پرتاب قائم به سمت بالا یک حرکت رفت و برگشت است، هم در بالا

رفتن و هم در پائین آمدن اندازه سرعت به $\frac{10}{5} \frac{m}{s}$ می‌رسد.

$$|V| = 10 \Rightarrow V = \pm 10 \left(\frac{m}{s} \right)$$

$$V = -gt + V_0 \quad \begin{cases} 10 = -10t + 30 \Rightarrow t = 2s \\ -10 = -10t + 30 \Rightarrow t = 4s \end{cases}$$

۷۶- گلوله ای را از بالای برجی با سرعت اولیه $\frac{m}{s} 15$ در راستای قائم به سمت بالا پرتاب می‌کنیم و گلوله

پس از ۴ ثانیه به زمین می‌رسد/ ارتفاع برج چند متر است؟

- (۱) ۱۴۰ (۲) ۸۰ (۳) ۲۰ (۴) ۶۰

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. در حل این گونه مسائل که ارتفاع محل پرتاب گلوله پرسیده شده است، ساده‌ترین کار نوشتن معادله‌ی حرکت است برای این منظور جهت مثبت را رو به بالا و محل پرتاب را به عنوان مبدأ حرکت در نظر می‌گیریم.

$$y = -\frac{1}{2}gt^2 + V_0 t$$

$$y = -\frac{1}{2} \times 10 \times 16 + 15 \times 4 = -20 \text{ m} \Rightarrow \text{ارتفاع برج} = 20 \text{ (m)}$$

دلیل منفی شدن y این است که در خلاف جهت مثبت محور حرکت کرده‌ایم.

۷۷- گلوله‌ای را در شرایط خلا و در راستای قائم رو به بالا پرتاب می‌کنیم/ این گلوله در ۳ ثانیه آخر صعود

چند متر جابجا شده است؟ (می‌دانیم زمان صعود بیشتر از ۳ ثانیه است)

- (۱) ۳۰ (۲) ۱۵

(۳) داده‌های مسئله کافی نیست/ (۴) ۴۵

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. مسئله را از نقطه اوج به پائین حل می‌کنیم. چون در نقطه اوج $V = 0$ پس فرض می‌کنیم گلوله از نقطه اوج رها شده و جابجایی را پس از ۳ ثانیه حساب می‌کنیم.

$$y = \frac{1}{2}gt^2 \Rightarrow y = \frac{1}{2} \times 10 \times 9 = 45 \text{ m}$$

توجه: در حرکت پرتاب قائم رو به بالا، استفاده از تقارن حرکت بسیار مهم و کارساز است. همان‌طور که دیدید در این مساله در ۳ ثانیه آخر صعود همان مسافتی طی می‌شود که در ۳ ثانیه اول سقوط آزاد طی می‌شود. (یعنی پس از رسیدن گلوله به نقطه اوج و آغاز حرکت رو به پایین)

۷۸- در شرایط خلا گلوله‌ای را با سرعت اولیه V_0 در راستای قائم رو به بالا پرتاب می‌کنیم/ اگر اولین بار

۴ ثانیه پس از پرتاب، اندازه سرعت آن نصف شود ارتفاع اوج آن چند متر است؟

- (۱) ۳۲۰ (۲) ۴۰ (۳) ۸۰ (۴) ۱۶۰

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. (برای تعیین علامت سرعت و شتاب، جهت بالا را مثبت و جهت پایین را منفی در نظر می‌گیریم. به علامت g دقت کنید، اگر تمام بردارهای سرعت و شتاب هم جهت بودند نیاز به استفاده از علامت نیست. مانند سوال قبل)

$$V = -gt + V_0 \Rightarrow \frac{V_0}{2} = -10 \times 4 + V_0 \Rightarrow V_0 = 80 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

$$\text{اوج } y = \frac{V_0^2}{2g} = \frac{6400}{20} = 320 \text{ m}$$

چون اولین بار گفته شده، پس منظور در بالا رفتن است. در غیر این صورت دو جواب داشتیم، زیرا در برگشتن از نقطه‌ی اوج نیز این وضعیت تکرار می‌شود که در این صورت علامت سرعت منفی است.

۷۹- از لبه‌ی یک بام سنگی، بدون سرعت اولیه رها می‌شود و با سرعت ۴۵ متر بر ثانیه به زمین می‌رسد/ اندازه‌ی سرعت متوسط سنگ در دو ثانیه‌ی آخر سقوط چند متر بر ثانیه است؟

- ۴۰ (۱) ۳۵ (۲) ۳۰ (۳) ۲۵ (۴)

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. در سقوط آزاد شتاب برابر g است. پس در دو ثانیه‌ی آخر سرعت $۲۰ \frac{m}{s}$ زیاد می‌شود.
($\Delta V = g \cdot \Delta t$)

سرعت دو ثانیه مانده تا زمین: $۴۵ - V_1 = ۲۰ \rightarrow V_1 = ۲۵ \frac{m}{s}$

$$\bar{V} = \frac{V_1 + V_2}{2} = \frac{۲۵ + ۴۵}{2} = ۳۵ \frac{m}{s}$$

۸۰- از لبه‌ی یک بلندی سنگی، با سرعت اولیه‌ی $۲۰ \frac{m}{s}$ به طور عمودی به طرف بالا پرتاب می‌شود/ سنگ ۳

ثانیه قبل از رسیدن به زمین از محل پرتاب می‌گذرد/ ارتفاع نقطه‌ی اوج آن چند متر است؟

- ۱۲۵ (۱) ۱۸۰ (۲) ۸۰ (۳) ۲۴۵ (۴)

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. در لحظه‌ی عبور از محل پرتاب سرعت سنگ هم‌اندازه‌ی سرعت پرتاب است. یعنی $(|v_1| = |v_0| = ۲۰ \frac{m}{s})$ در سه ثانیه‌ی باقی مانده $۳۰ \frac{m}{s}$ بر سرعت سنگ اضافه می‌شود.

پس سنگ با سرعت $۵۰ \frac{m}{s}$ به زمین می‌خورد. معادله مستقل از زمان را $(\Delta v = g \cdot \Delta t = ۱۰ \times ۳ = ۳۰ \frac{m}{s})$ می‌نویسیم.

$$V^2 - 0 = 2gh \rightarrow ۲۵۰۰ = ۲۰h \Rightarrow h = ۱۲۵ (m)$$

۸۱- سنگی از لبه‌ی بام با سرعت اولیه‌ی $۱۰ \frac{m}{s}$ به‌طور عمودی به طرف بالا پرتاب می‌شود و ۴ ثانیه بعد به زمین می‌رسد/ با چشم‌پوشی از مقاومت هوا، اندازه‌ی سرعت متوسط آن در این حرکت چند متر بر ثانیه می‌شود؟

- ۳۰ (۱) ۲۰ (۲) ۱۵ (۳) ۱۰ (۴)

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. با انتخاب محل پرتاب به عنوان مبدأ و جهت مثبت محور رو به بالا داریم:

$$\Delta y = -\frac{1}{2}gt^2 + V_0 t$$

$$\Delta y = \frac{1}{2} \times (-۱۰) \times ۴^2 + ۱۰ \times ۴ = -۸۰ + ۴۰ = -۴۰ (m)$$

$$\bar{V} = \frac{\Delta y}{\Delta t} = \frac{-۴۰}{۴} = -۱۰ (m/s) \Rightarrow |\bar{V}| = ۱۰ (m/s)$$

توجه: سنگ پس از پرتاب، مسافتی را رو به بالا طی کرده است تا به نقطه‌ی اوج خود برسد و باز گردد ولی چون سرعت متوسط با جابه‌جایی ارتباط مستقیم دارد، لذا جابه‌جایی مهم می‌باشد نه مسافت طی شده.

۸۲- دو گلوله از بالای برج بسیار بلندی با فاصله زمانی ۱ ثانیه در شرایط خلأ رها می‌شوند، چند ثانیه پس از رها شدن گلوله اول، فاصله‌ی میان گلوله‌ها به ۱۵ متر می‌رسد؟ (شتاب جاذبه‌ی زمین $g = ۱۰ \frac{m}{s}$ فرض

شود)

- (۱) ۰/۵ (۲) ۱ (۳) ۱/۵ (۴) ۲

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.

گلوله‌ی دوم یک ثانیه دیرتر راه افتاده است. بنابراین زمانی که ساعت مربوط $y_1 = \frac{1}{2}gt^2$ معادله حرکت گلوله اول

به این گلوله نشان می‌دهد، یک ثانیه کمتر از زمان گلوله اول است: $y_2 = \frac{1}{2}g(t-1)^2$ معادله حرکت گلوله دوم

$$y_1 - y_2 = 15 \Rightarrow \frac{1}{2}gt^2 - \frac{1}{2}g(t-1)^2 = 15 \Rightarrow \frac{1}{2}g[t^2 - (t-1)^2] = 15 \Rightarrow \frac{1}{2} \times 10(2t-1) = 15$$

$$\Rightarrow 2t - 1 = 3 \Rightarrow t = 2(s)$$

۸۳- از لبه‌ی بام سنگی به‌طور عمودی به طرف بالا پرتاب می‌شود/ سنگ ۶ ثانیه بعد با سرعت $۴۰ \frac{m}{s}$ به

زمین می‌رسد/ با چشم‌پوشی از مقاومت هوا، ارتفاع لبه‌ی بام از سطح زمین چند متر است؟

- (۱) ۱۲۰ (۲) ۶۰ (۳) ۸۰ (۴) ۴۰

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. با انتخاب نقطه‌ی پرتاب سنگ یعنی لبه‌ی بام به عنوان مبدأ و جهت مثبت محور رو به

$$V = -gt + V_0 \Rightarrow -40 = -10 \times 6 + V_0 \Rightarrow V_0 = 20 \left(\frac{m}{s} \right)$$

بالا داریم:

از رابطه‌ی مستقل از شتاب برای یافتن ارتفاع لبه‌ی بام از سطح زمین استفاده می‌کنیم:

$$\Delta y = \frac{V + V_0}{2} \cdot \Delta t = \frac{-40 + (20)}{2} \times 6 = -60 (m)$$

جهت مثبت محور را رو به بالا انتخاب کرده بودیم لذا ارتفاع برج منفی به دست آمده است. $\Rightarrow h = 60 (m)$

۸۴- سنگی از یک بلندی رها می‌شود و با سرعت ۴۲ متر بر ثانیه به زمین می‌رسد/ با چشم‌پوشی از

مقاومت هوا، یک ثانیه قبل از رسیدن به زمین، سنگ در چه ارتفاعی نسبت به زمین بوده است؟

- (۱) ۳۵ (۲) ۳۷ (۳) ۳۸ (۴) ۳۳

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. در سقوط آزاد (بدون سرعت اولیه) در هر ثانیه سرعت جسم $۱۰ \left(\frac{m}{s} \right)$ زیاد می‌شود.

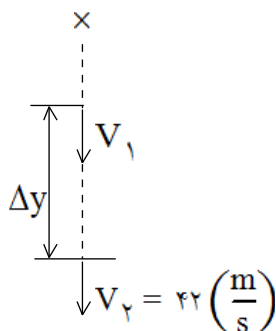
$$(V = gt \Rightarrow \Delta V = g \times 1 = 10)$$

سرعت جسم در یک ثانیه قبل از رسیدن به زمین:

$$\Rightarrow V_1 + (10 \times 1) = 42 \Rightarrow V_1 = 32 \left(\frac{m}{s} \right)$$

$$\Delta y = \frac{V_1 + V_2}{2} \cdot \Delta t = \frac{32 + 42}{2} \times 1$$

$$\Delta y = \frac{74}{2} \times 1 = 37(m)$$

۸۵- از بالای برجی گلوله‌ای را در راستای قائم رو به بالا پرتاب می‌کنیم/ پس از ۳ ثانیه سرعت گلوله $\frac{m}{s} 25$ رو به پایین می‌شود/ سرعت اولیه‌ی گلوله چند متر بر ثانیه است؟ (مقاومت هوا ناچیز است،

$$\left(g = 10 \frac{m}{s^2}\right)$$

۵ (۱) ۱۰ (۲) ۱۵ (۳) ۲۵ (۴)

گزینه‌ی ۱ صحیح است. معادله‌ی سرعت گلوله به صورت $V = -10T + V_0$ است. حال اگر در این معادله به ازای

$$t = 3s \text{ سرعت را } \frac{m}{s} 25 \text{ بگذاریم، } V_0 \text{ محاسبه می‌شود. } -25 = -10(3) + V_0 \Rightarrow V_0 = 5 \frac{m}{s}$$

۸۶- سنگی را از لبه‌ی بالای ساختمانی به ارتفاع ۶۰ متر در شرایط خلأ در راستای قائم به طرف بالا پرتاب می‌کنیم/ سنگ پس از ۶ ثانیه به زمین برخورد می‌کند/ سرعت سنگ هنگام برخورد به زمین چند متر

$$\left(g = 10 \frac{m}{s^2}\right) \text{ بر ثانیه است؟}$$

۳۰ (۱) ۲۰ (۲) ۴۰ (۳) ۶۰ (۴)

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. چون سنگ را از ارتفاع ۶۰ متری سطح زمین پرتاب کرده‌ایم، با انتخاب محل پرتاب به عنوان مبدا و جهت مثبت محور به سمت بالا، جابه‌جایی سنگ برابر $(-60m)$ می‌شود.

$$\Delta y = -\frac{1}{2}gt^2 + v_0 t \rightarrow -60 = -5 \times 36 + 6v_0 \rightarrow v_0 = 20 \frac{m}{s}$$

$$v = -gt + v_0 \rightarrow v = -10 \times 6 + 20 \rightarrow v = -40 \frac{m}{s} \rightarrow |v| = 40 \frac{m}{s}$$

۸۷- جسمی به جرم m را با سرعت $\frac{m}{s} 8$ در راستای قائم به طرف بالا پرتاب می‌کنیم/ با نادیده‌گرفتن اتلاف

$$\left(g = 10 \frac{m}{s^2}\right) \text{ انرژی، سرعت جسم در نیمه‌ی راه رو به بالا چند متر بر ثانیه است؟}$$

۶ (۱) ۴ (۲) $4\sqrt{2}$ (۳) $5\sqrt{2}$ (۴)

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.

$$v^2 - v_0^2 = -2g \cdot \Delta y \Rightarrow v^2 - v_0^2 = -2g \left(\frac{1}{2} \times \frac{v_0^2}{2g}\right) \Rightarrow v = \frac{v_0}{\sqrt{2}} = \frac{8}{\sqrt{2}} = 4\sqrt{2} \frac{m}{s}$$

$$\text{دوم روش: } v = v_0 \sqrt{1 - \frac{m}{n}} \rightarrow v = 8 \sqrt{1 - \frac{1}{2}} = 4\sqrt{2} \frac{m}{s} \quad (\text{با استفاده از فرمول خارج کتاب})$$

سرعت در $\frac{m}{n}$ ارتفاع اوج.

۸۸- گلوله‌ای با سرعت اولیه‌ی $\frac{m}{s} 20$ از ارتفاع ۶۵ متری سطح زمین به طرف پایین به طور قائم پرتاب

می‌شود/ پس از ۲ ثانیه، فاصله‌ی گلوله تا سطح زمین چند متر می‌شود؟ $g = 10 \frac{m}{s^2}$

- (۱) ۵ (۲) ۱۵ (۳) ۲۰ (۴) ۵۰

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. حساب می‌کنیم که گلوله در ۲ ثانیه چند متر پایین می‌آید.

$$\Delta y = \frac{1}{2} g t^2 + V_0 t \Rightarrow \Delta y = 5(2)^2 + 20(2) = 60 \text{ متر}$$

متر ۵ = ۶۵ - ۶۰ = فاصله گلوله تا سطح زمین

۸۹- از بالونی که با سرعت $10 \frac{m}{s}$ به طرف بالا (به‌طور قائم) حرکت می‌کند، در ارتفاع ۱۲۰ متری جسمی

جدا می‌شود/ چند ثانیه طول می‌کشد جسم به زمین برسد؟ $(g = 10 \frac{m}{s^2})$

- (۱) ۴ (۲) ۵ (۳) ۶ (۴) ۷

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.

راه اول: در آن ارتفاع سرعت اولیه‌ی جسم، $10 \frac{m}{s}$ و به سمت بالا است. جسم با این سرعت اولیه در مدت یک ثانیه ۵ متر بالا می‌رود و به ارتفاع ۱۲۵ متری می‌رسد و برمی‌گردد. جسم از ارتفاع ۱۲۵ متری که بدون سرعت اولیه و با شتاب g صورت می‌گیرد، ۵ ثانیه زمان می‌برد تا به زمین برسد. بنابراین کل زمان حرکت جسم ۶ ثانیه خواهد شد.

$$y = -5t^2 + 10t + 120 \quad \text{راه دوم:}$$

$$0 = -5t^2 + 10t + 120 \Rightarrow 0 = t^2 - 2t - 24 \Rightarrow (t - 6)(t + 4) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} t = -4s \text{ غ ق} \\ t = 6s \text{ ق ق} \end{cases}$$

۹۰- جسمی را از ارتفاع ۲۰ متری در شرایط خلأ بدون سرعت اولیه، رها می‌کنیم/ سرعت جسم در نیمه‌ی

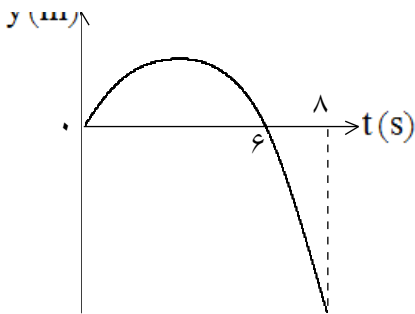
مسیر، چند متر بر ثانیه است؟ $(g = 10 \frac{m}{s^2})$

- (۱) ۱۰ (۲) ۲۰ (۳) $2\sqrt{10}$ (۴) $10\sqrt{2}$

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. در نیمه‌ی مسیر، جسم ۱۰ متر پایین آمده است. پس:

$$V = \sqrt{2gh} = \sqrt{2 \times 10 \times 10} = 10\sqrt{2} \frac{m}{s}$$

۹۱- نمودار مکان-زمان گلوله‌ای که از بالای برجی در راستای قائم به طرف بالا پرتاب می‌شود، مطابق شکل است/ اگر گلوله پس از ۸ ثانیه به زمین برخورد کند، ارتفاع برج چند متر است؟ ($g = ۱۰ \frac{m}{s^2}$ و مقاومت هوا ناچیز است/)

مقاومت هوا ناچیز است/)

- (۱) ۲۰
(۲) ۴۰
(۳) ۸۰
(۴) ۱۲۰

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. زمان رفت و برگشت به نقطه‌ی پرتاب، ۶ ثانیه است، پس زمان رسیدن به اوج، ۳ ثانیه است و این بدان معنی است که سرعت اولیه‌ی گلوله $۳۰ \frac{m}{s}$ است، پس:

$$y = -\frac{1}{2}gt^2 + V_0t \Rightarrow y = -5t^2 + 30t \xrightarrow{t=8} y = -5(64) + 30 \times 8 = -80 \text{ متر}$$

زمین ۸۰ متر پایین‌تر از نقطه‌ی پرتاب است، پس ارتفاع برج ۸۰ متر است.

۹۲- گلوله‌ای از یک بلندی بدون سرعت اولیه رها می‌شود و با سرعت $۵۵ \frac{m}{s}$ به زمین می‌رسد/ این متحرک در ۲ ثانیه‌ی آخر سقوط چند متر را طی می‌کند؟ (مقاومت هوا ناچیز است/)

- (۱) ۸۰
(۲) ۸۵
(۳) ۹۰
(۴) ۹۵

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. زمان کل را حساب می‌کنیم.

$$V_2 = gt \Rightarrow 55 = 10t \Rightarrow t = 5/5(s)$$

$$5/5 - 2 = 3/5s \Rightarrow V_1 = gt_1 = 10 \times 3/5 = 35 \frac{m}{s}$$

$$\bar{V} = \frac{V_1 + V_2}{2} = \frac{35 + 55}{2} = 45 \frac{m}{s}$$

$$\Delta y = \bar{V} \cdot \Delta t = 45 \times 2 = 90 \text{ متر}$$

۹۳- گلوله‌ای را با سرعت اولیه‌ی $۱۰ \frac{m}{s}$ در راستای قائم از ارتفاع ۸۰ متری سطح زمین بطرف بالا پرتاب می‌کنیم و هم‌زمان از سطح زمین گلوله‌ی دیگری را با سرعت $۳۰ \frac{m}{s}$ بطرف بالا پرتاب می‌کنیم/ دو

گلوله پس از چند ثانیه از کنار یکدیگر می‌گذرند؟ (مقاومت هوا ناچیز و $g = ۱۰ \frac{m}{s^2}$ است/)

- (۱) ۳
(۲) ۴
(۳) ۵
(۴) ۶

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. سطح زمین را مبدأ و جهت بالا را مثبت فرض کرده معادله‌ی مکان هر دو را می‌نویسیم.

$$\begin{cases} y_1 = -5t^2 + 10t + 80 \\ y_2 = -5t^2 + 30t \end{cases}$$

$$y_2 = y_1 \Rightarrow -5t^2 + 30t = -5t^2 + 10t + 80 \Rightarrow 20t = 80 \Rightarrow t = 4s$$

۹۴- گلوله‌ای بدون سرعت اولیه از ارتفاع h رها می‌شود و با سرعت ۲۴ متر بر ثانیه به زمین برخورد می‌کند/ این گلوله یک ثانیه قبل از برخورد به زمین در چه ارتفاعی از سطح زمین بوده است؟ ($g = 10 \frac{m}{s^2}$ و مقاومت هوا ناچیز است/)

(۱) ۹/۶ (۲) ۱۴ (۳) ۱۹ (۴) ۲۸/۸

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. سرعت گلوله ثانیه‌ای $10 \frac{m}{s}$ اضافه می‌شود. بنا بر این سرعت آن یک ثانیه قبل از برخورد به زمین $14 = 24 - 10 = 14 \frac{m}{s}$ بوده است. بنابراین سرعت متوسط در این یک ثانیه چنین حساب می‌شود.

$$\bar{V} = \frac{(V_1 + V_2)}{2} = \frac{(14 + 24)}{2} = 19 \frac{m}{s}$$

$$\Delta y = \bar{V} \cdot \Delta t = 19 \times 1 = 19 \text{ متر}$$

۹۵- دو گلوله‌ی توپر و هم‌حجم سربی و آلومینیومی هم‌زمان از ارتفاع h رها می‌شوند/ کدام مطلب در مورد آن‌ها درست است؟ (از مقاومت هوا صرف‌نظر شود/)

(۱) گلوله‌ی سربی زودتر به زمین می‌رسد/

(۲) گلوله‌ای آلومینیومی زودتر به زمین می‌رسد/

(۳) دو گلوله‌ی با انرژی جنبشی یکسانی به زمین برخورد می‌کنند/

(۴) دو گلوله با سرعت یکسان به زمین برخورد می‌کنند/

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. اگر مقاومت هوا ناچیز باشد، سرعت به جرم و شکل گلوله بستگی ندارد.

۹۶- در شرایط خلأ جسمی از ارتفاع ۲۵ متری سطح زمین از حال سکون رها می‌شود/ سرعت جسم در ۵ متری سطح زمین چند متر بر ثانیه است؟

(۱) ۱۰ (۲) ۱۵ (۳) ۲۰ (۴) ۴۵

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. ۵ متری سطح زمین، جایی است که جسم ۲۰ متر پایین آمده است.

$$V^2 - V_0^2 = -2g(\Delta y) \Rightarrow V^2 - 0 = -20(-20) \Rightarrow |V| = 20 \frac{m}{s}$$

راه حل دوم: معادله‌ی پایستگی انرژی مکانیکی را نوشته، مسأله را حل می‌کنیم.

۹۷- گلوله‌ای از ارتفاع ۳۰ متری با سرعت V_0 در راستای قائم پرتاب می‌شود/ اگر یک ثانیه قبل از رسیدن

گلوله به سطح زمین اندازه‌ی سرعت آن به $15 \frac{m}{s}$ برسد، V_0 چند متر بر ثانیه است؟

- (۱) ۴ (۲) ۵ (۳) ۶ (۴) ۱۰

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. سرعت گلوله را برای لحظه‌ی رسیدن به زمین حساب می‌کنیم.

$$V = gt + V_0 = 10(1) + 15 = 25 \frac{m}{s}$$

$$\text{متر } 20 = \bar{V} \cdot t = \frac{15 + 25}{2} \times 1$$

ملاحظه می‌شود که سرعت گلوله در ارتفاع ۲۰ متری برابر با $15 \frac{m}{s}$ بوده است. بنابراین: (برای این مرحله، نقطه‌ی پرتاب مبدأ و جهت بالافرض شده است.)

$$V^2 - V_0^2 = -2g(\Delta y) \Rightarrow (15)^2 - V_0^2 = -2 \times 10 \times (-10)$$

$$\Rightarrow 15^2 - 200 = V_0^2 \Rightarrow V_0 = 225 - 200 = 25 \Rightarrow V_0 = 5 \frac{m}{s}$$

۹۸- گلوله‌ای را بدون سرعت اولیه از ارتفاع ۴۰ متری رها می‌کنیم و هم‌زمان گلوله‌ی دیگر را از سطح زمین با سرعت V_0 در راستای قائم رو به بالا پرتاب می‌کنیم/ اگر دو گلوله در ارتفاع ۳۵ متری از کنار

هم عبور کنند، V_0 چند متر بر ثانیه است؟ $\left(g = 10 \frac{m}{s^2}\right)$

- (۱) ۲۵ (۲) ۳۰ (۳) ۳۵ (۴) ۴۰

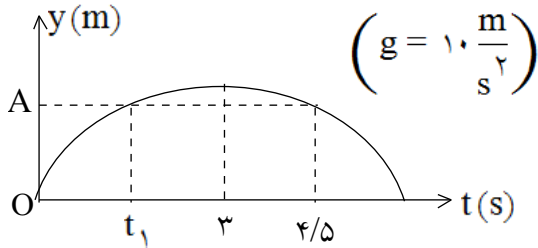
گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.

$$\begin{cases} y_1 = -\frac{1}{2}gt^2 + V_0 t + y_0 \\ y_2 = -\frac{1}{2}gt^2 + V_0 t + y_0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} y_1 = -5t^2 + 0 \times t + 40 \\ y_2 = -5t^2 + V_0 t + 0 \end{cases}$$

$$t = 1 \Rightarrow y_2 = y_1 \Rightarrow -5(1) + V_0(1) = -5(1) + 40 \Rightarrow V_0 = 40 \frac{m}{s}$$

راه حل دیگر: شتاب جاذبه برای هر دو گلوله یکسان عمل می‌کند. پس می‌توانستیم جاذبه زمین را نادیده بگیریم و فرض کنیم گلوله‌ی پرتاب شده در مدت یک ثانیه فاصله‌ی ۴۰ متری را پیموده است.

۹۹- گلوله‌ای در شرایط خلأ در راستای قائم رو به بالا پرتاب شده و نمودار مکان-زمان آن مطابق شکل

- است/ لحظه‌ی t_1 و طول OA به ترتیب در SI کدام‌اند؟ $(g = 10 \frac{m}{s^2})$
- (۱) ۱ و ۲۰
 (۲) ۱/۵ و ۳۰
 (۳) ۰/۵ و ۱۳/۷۵
 (۴) ۱/۵ و ۳۳/۷۵

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. سرعت گلوله بعد از ۳ ثانیه صفر شده است، پس سرعت اولیه $30 \frac{m}{s}$ بوده است و به دلیل تقارن سهمی، t_1 باید ۱/۵ ثانیه باشد، پس:

$$OA = -\frac{1}{2}g(t_1)^2 + V_0 t_1 = -5(1/5)^2 + 30(1/5) = 33/75 m$$

۱۰۰- گلوله‌ای بدون سرعت اولیه سقوط می‌کند و مسافت h را در مدت t طی می‌کند/ زمان لازم برای پیمودن نیمه‌ی اول این مسیر چند t است؟

- (۱) $\frac{1}{4}$
 (۲) $\frac{1}{2}$
 (۳) $\frac{\sqrt{2}}{2}$
 (۴) $\sqrt{2}$

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.

$$\left\{ \begin{array}{l} h = \frac{1}{2}gt^2 \\ h_1 = \frac{1}{2}gt_1^2 \\ h_1 = \frac{1}{2}h \end{array} \right\} \Rightarrow \frac{1}{2}\left(\frac{1}{2}gt^2\right) = \frac{1}{2}gt_1^2 \Rightarrow t_1 = \frac{\sqrt{2}}{2}t$$

۱۰۱- گلوله‌ای در شرایط خلأ از ارتفاع h رها می‌شود و در لحظه‌ای که به ۵۰ متری سطح زمین می‌رسد،

سرعتش $15 \frac{m}{s}$ می‌شود/ این گلوله چند ثانیه پس از رها شدن به زمین می‌رسد؟ $(g = 10 \frac{m}{s^2})$

- (۱) ۲
 (۲) ۳/۵
 (۳) ۵
 (۴) ۶/۵

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. $V = gt + V_0 \Rightarrow 15 = 10t + 0 \Rightarrow t = 1/5 s$

متحرک از لحظه‌ی رها شدن تا ۵۰ متری سطح زمین ۱/۵ ثانیه حرکت کرده است.

$$h = \frac{1}{2}gt + V_0 t + h_0 \Rightarrow 0 = -5t^2 + 15t + 50 \Rightarrow t^2 - 3t - 10 = 0$$

$$\Rightarrow (t - 5)(t + 2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} t = -2s \\ t = 5s \end{cases}$$

متحرک ۵ ثانیه‌ی دیگر باید سقوط کند تا به زمین برسد، پس ۶/۵ ثانیه کل حرکت جسم است.

۱۰۲- گلوله‌ای بدون سرعت اولیه از ارتفاع h رها می‌شود و مسافتی را که در ثانیه‌ی آخر طی می‌کند تا به زمین برسد ۳ برابر مسافتی است که قبل از آن پیموده است/ ارتفاع h چند متر است؟ $\left(g = 10 \frac{m}{s^2}\right)$

- ۱۵ (۱) ۲۰ (۲) ۲۵ (۳) ۳۰ (۴)

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. اگر ارتفاع کل را h فرض کنیم، $\frac{1}{4}h$ مربوط به قسمت اول حرکت و $\frac{3}{4}h$ مربوط به ثانیه‌ی آخر خواهد شد. پس:

$$\begin{cases} h = \frac{1}{2}gt^2 \\ \frac{h}{4} = \frac{1}{2}g(t-1)^2 \end{cases} \Rightarrow 4 = \frac{t^2}{(t-1)^2} \Rightarrow 2 = \frac{t}{t-1} \Rightarrow t = 2s$$

$$h = \frac{1}{2}gt^2 = \frac{1}{2} \times 10 \times (2)^2 = 20 \text{ متر}$$

۱۰۳- گلوله‌ای را در شرایط خلاء از ارتفاع ۹۰ متری رها می‌کنیم/ اگر تغییر سرعت گلوله در ثانیه‌ی اول سقوط ΔV_1 و در ثانیه‌ی چهارم ΔV_4 باشد، نسبت $\frac{\Delta V_4}{\Delta V_1}$ چقدر است؟

- ۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. تغییر سرعت در هر ثانیه، برابر با شتاب متحرک است و همه با هم برابرند.

۱۰۴- از ارتفاع ۳۲ متری سطح زمین، گلوله‌ای را با سرعت $5 \frac{m}{s}$ در راستای قائم رو به بالا پرتاب می‌کنیم/ ۲ ثانیه پس از پرتاب، فاصله‌ی گلوله تا سطح زمین به //////////////// متر می‌رسد و هم‌زمان اندازه‌ی سرعت

آن //////////////// متر بر ثانیه می‌شود/ $\left(g = 10 \frac{m}{s^2}\right)$

- ۱۰ و ۱۲ (۱) ۲۲ و ۱۰ (۲) ۱۲ و ۱۵ (۳) ۲۲ و ۱۵ (۴)

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. اگر زمین را مبدأ و جهت بالا را مثبت فرض کنیم، خواهیم داشت:

$$y = -\frac{1}{2}gt^2 + V_0 t + y_0 \Rightarrow y = -5t^2 + 5t + 32$$

$$t = 2 \Rightarrow y = -5(4) + 5(2) + 32 = 22 \text{ m}$$

$$V = \frac{dy}{dt} = -10t + 5 \xrightarrow{t=2} V = -20 + 5 = -15 \frac{m}{s}$$

۱۰۵- سنگی را در شرایط خلأ از ارتفاع ۵۰ متری سطح زمین در راستای قائم با سرعت $۱۵ \frac{m}{s}$ رو به بالا پرتاب می‌کنیم/ اندازه‌ی سرعت متوسط سنگ از لحظه‌ی پرتاب تا لحظه‌ی رسیدن به زمین چند متر بر ثانیه است؟ $(g = ۱۰ \frac{m}{s^2})$

- (۱) ۱۰ (۲) ۲۰ (۳) ۲۵ (۴) ۳۵

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. زمان رسیدن سنگ به زمین را حساب می‌کنیم.

نقطه‌ی پرتاب مبدأ، و جهت به سمت بالا مثبت فرض شده است.

$$y = -\frac{1}{2}gt^2 + V_0 t$$

$$\Rightarrow -50 = -5t^2 + 15t \Rightarrow t = 5s$$

$$\bar{V} = \frac{\Delta y}{\Delta t} = \frac{-50 - 0}{5} = -10 \frac{m}{s} \Rightarrow |\bar{V}| = 10 \frac{m}{s}$$

۱۰۶- گلوله‌ای از ارتفاع h رها می‌شود و در ۲ ثانیه‌ی آخر مسافتی به اندازه‌ی $\frac{3}{4}h$ را طی می‌کند/ گلوله با

سرعت چند متر بر ثانیه به زمین می‌رسد؟ $(g = ۱۰ \frac{m}{s^2})$

- (۱) ۲۰ (۲) ۳۰ (۳) ۴۰ (۴) ۵۰

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. حتماً $\frac{1}{4}h$ را در بازه‌ی زمانی قبل از ۲ ثانیه پیموده است. پس:

$$\frac{1}{4}h = 5(\Delta t_1)^2$$

$$\left(\frac{1}{4}h + \frac{3}{4}h\right) = 5(\Delta t_1 + 2)^2 \Rightarrow \frac{\frac{1}{4}h}{h} = \frac{\Delta t_1^2}{(\Delta t_1 + 2)^2} \Rightarrow \frac{1}{4} = \frac{\Delta t_1^2}{\Delta t_1 + 2}$$

$$\Rightarrow \Delta t_1 = 2s \Rightarrow t_{\text{کل}} = 2 + 2 = 4s \Rightarrow V = gt = 10 \times 4 = 40 \frac{m}{s}$$

۱۰۷- گلوله‌ای از ارتفاع ۷۳ متری سطح زمین در راستای قائم رو به بالا پرتاب می‌شود/ اگر سرعت گلوله موقع رسیدن به زمین ۵۰ متر بر ثانیه باشد، بیشترین فاصله‌ای که این گلوله از سطح زمین پیدا

می‌کند چند متر است؟ $(g = ۱۰ \frac{m}{s^2})$

- (۱) ۱۰۳ (۲) ۱۲۵ (۳) ۱۳۲ (۴) ۱۹۸

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. در بالاترین نقطه، سرعت گلوله صفر بوده و از آنجا به پایین آمده و با سرعت $۵۰ \frac{m}{s}$ به

$$V^2 - V_0^2 = 2gH \Rightarrow 50^2 - 0 = 2 \times 10 \times H \Rightarrow H = 125m$$

زمین رسیده است. پس:

۱۰۸- گلوله‌ای از ارتفاع ۸۰ متری سطح زمین بدون سرعت اولیه رها می‌شود و در لحظه‌ای که این گلوله ۲۰ متر پایین آمد، گلوله دیگری را از همان ارتفاع ۸۰ متری با سرعت V_1 رو به پایین پرتاب می‌کنیم/

V_1 چند متر بر ثانیه باشد، تا هر دو گلوله با هم به زمین برسند؟ (مقاومت هوا ناچیز و $g = 10 \frac{m}{s^2}$ است/)

۵۰ (۴)

۴۰ (۳)

۳۰ (۲)

۲۰ (۱)

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.

گلوله‌ی رها شده ۴ ثانیه‌ی بعد به زمین می‌رسد. $80 = 5t^2 \Rightarrow t = 4(s)$

گلوله‌ی رها شده در ۲ ثانیه‌ی اول ۲۰ متر پایین می‌آید. $20 = 5t^2 \Rightarrow t = 2(s)$

بنابراین گلوله‌ی پرتاب شده باید در مدت ۲s و ۸۰ متر را ببیند.

$$h = 5t^2 + V_1 t \Rightarrow 80 = 5(2)^2 + V_1(2) \Rightarrow V_1 = 30 \frac{m}{s}$$

۱۰۹- از ارتفاع h گلوله‌ای با سرعت اولیه‌ی $10 \frac{m}{s}$ در راستای قائم روبه پایین پرتاب می‌شود و هم زمان از

روی زمین، گلوله‌ی دیگری با سرعت $30 \frac{m}{s}$ رو به بالا پرتاب می‌شود/ اگر گلوله‌ها بعد از ۲ ثانیه از کنار

هم بگذرند، ارتفاع h چند متر است؟ (مقاومت هوا ناچیز و $g = 10 \frac{m}{s^2}$ است/)

۱۰۰ (۴)

۸۰ (۳)

۶۰ (۲)

۴۰ (۱)

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.

$$h = V_1 t_1 + V_2 t_2 = 10 \times 2 + 30 \times 2 = 80 \text{ متر}$$

۱۱۰- گلوله‌ای از سطح زمین در راستای قائم رو به بالا پرتاب می‌شود و در لحظه‌های $t_1 = 2s$ و t_2 به ارتفاع 40 متری از سطح زمین می‌رسد/ t_2 چند ثانیه است و ارتفاع اوج چند متر است؟ (مقاومت هوا ناچیز و

$$g = 10 \frac{m}{s^2} \text{ (است)}$$

(۱) ۳ و ۳۱/۲۵ (۲) ۴ و ۴۵ (۳) ۵ و ۶۱/۲۵ (۴) ۶ و ۸۰

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.

$$h = -\frac{1}{2}gt^2 + v_0 t \rightarrow -5t^2 + v_0 t - 40 = 0$$

$$-5(2)^2 + v_0 \times 2 - 40 = 0 \rightarrow v_0 = 30 \text{ m/s}$$

$$-5t^2 + 30t - 40 = 0$$

$$t_1 t_2 = \frac{c}{a} \rightarrow 2t_2 = \frac{-40}{-5} \rightarrow t_2 = 4s \text{ در معادله درجه دوم حاصلضرب ریشه‌ها برابر است با: } t_2 = 4s \left\{ \begin{array}{l} \rightarrow \begin{cases} t_1 = 2 \\ t_2 = ? \end{cases} \\ \uparrow v_0 \end{array} \right.$$

(ریشه‌ی دیگر معادله‌ی درجه‌ی دوم $t_2 = 4s$ است.)

$$\text{اوج } H = \frac{v_0^2}{2g} = \frac{(30)^2}{2 \times 10} = 45m$$

هم‌چنین می‌توانستیم برای به دست آوردن t_2 بعد از محاسبه‌ی $v_0 = 30$ بنویسیم:

$$V = -10t + 30 \Rightarrow V_{t=2} = -10 \times 2 + 30 = 10 \text{ m/s} \Rightarrow V_{t_2} = -V_{t=2} = -10 \text{ m/s}$$

$$V_{t_2} = -10t + 30 \Rightarrow -10 = -10t_2 + 30 \Rightarrow t_2 = 4s$$